

ὑψιλον/βιβλία

Ραιημόν
ΚΕΝΩ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΥΦΟΥΣ

Μετάφραση
ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

Ἀσκήσεις ὕφους

ὕψιλον / βιβλία

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Τίτλος πρωτοτύπου • *Exercices de style*, 1947
Copyright για την ελληνική γλώσσα • ὕψιλον / βιβλία, 1984

Ἀπόδοση • Ἀχιλλέας Κυριακίδης
Φωτοστοιχειοθεσία • Φωτόγραμμα ΕΠΕ
Ἐκτύπωση • Ἀγγελος Ἐλεύθερος
Τυπογραφική διόρθωση – ἐπιμέλεια • Μαρία Κυρτζάκη

Α΄ ἔκδοση • Ἀπρίλιος 1984

Κεντρική διάθεση
Τζαβέλλα 15, 106 81 Ἀθήνα τηλ. 38.38.257, FAX 38.40.349

Printed in Athens, Greece
www.ypsilon.gr

ISBN 960-7949-72-2

Ραιημόν Κενώ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΥΦΟΥΣ

Ἀπόδοση Ἀχιλλέας Κυριακίδης

ὕψιλον/βιβλία

Ἀθήνα, 1984

*Ἡ απόδοση αφιερώνεται
στον Δημήτρη Καλοκύρη
Α.Κ.*

Σημειώσεις

Σ' ένα λεωφορείο της γραμμής S. Συνωστισμός. Ένας τύπος γύρω στά είκοσι ἔξι, καπέλο μαλακό μέ μιά πλεξούδα στή θέση τῆς κορδέλας, πολύ μακρύς λαιμός σά νά τοῦ τόν εἶχανε τραθήξει. Κόσμος κατεβαίνει. Ὁ περί οὗ ὁ λόγος ἀρπάζεται μ' ἕνα διπλανό του. Τόν κατηγορεῖ πώς τόν σπρώχνει κάθε φορά πού κάποιος θέλει νά περάσει. Τόνος κλαψιάρικος μέ κακές διαθέσεις. Καθώς βλέπει νά ἐλευθερώνεται ἕνα κάθισμα, τρέχει καί κάθεται.

Δυό ὥρες ἀργότερα, τόν ξαναβλέπω στήν Κούρ ντέ Ρόμ, μπροστά στό σταθμό Σαίν Λαζάρ. Εἶναι μαζί μ' ἕνα φίλο του πού τοῦ λέει: «Πρέπει νά ράψεις ἄλλο ἕνα κουμπί στό παλτό σου». Τοῦ δείχνει πού (στό πέτο) καί γιατί.

Εἰς διπλοῦν

Γύρω στά μισά τῆς μέρας καί στό μεσημέρι, θρέθηκα κι ἀνέβηκα στήν πλατφόρμα καί στόν πίσω χώρο ἑνός γεμάτου καί σχεδόν πλήρους λεωφορείου κι ἐνός μέσου μαζικῆς μεταφορᾶς τῆς γραμμῆς S καί πού πάει ἀπ' τήν Κοντρεσκάρπ στό Σαμπερρέ. Εἶδα καί πρόσεξα ἕνα νέο ἄντρα κι ἕναν ἡλικιωμένο ἐφηβο ἀρκετά φαιδρό κι ὄχι λίγο γελοῖο: σβέρκο ἰσχνό καί λαιμός ὀστεώδης, μ' ἕνα σπάγκο καί μέ μιὰ πλεξούδα γύρω ἀπ' τό καπέλο καί τήν καλύπτρα. Ὑστερα ἀπό κάποιο στρίμωγμα καί μιὰ σύγχυση, λέει κι ἐκφέρει μέ μιὰ φωνή κι ἕνα τόνο κλαψιάρικο καί γρινιάρικο πώς ὁ διπλανός του καί συνεπιβάτης του τό κάνει ἐπίτηδες καί βάζει τά δυνατά του νά τόν σπρώχνει καί νά τόν ἐνοχλεῖ κάθε φορά πού κάποιος κατεβαίνει καί ἀποδιβάζεται. Ἀφοῦ ἀνοιξε τό στόμα του καί μόλις εἶπε αὐτά, τρέχει κι ὀρμάει πρὸς ἕνα κάθισμα καί μιὰ θέση ἐλεύθερη καί ἄδεια.

Δυό ὥρες ἀργότερα κι ὕστερα ἀπό ἑκατόν εἴκοσι λεπτά, τόν ξαναβλέπω καί τόν συναντῶ ξανά στήν Κούρ ντέ Ρόμ καί μπροστά στό σταθμό Σαίν Λαζάρ. Βρίσκεται κι εἶναι μ' ἕνα φίλο του καί σύντροφό του πού τόν συμβουλεύει καί τοῦ συνιστᾷ νά προσθέσει καί νά ράψει ἕνα κουμπί κι ἕνα κοκαλένιο τρογγυλάκι στό παλτό του καί στό πανωφόρι του.

Λιτό

Ἦμασταν κάμποσοι καί μᾶς πηγαῖναν στριμωγμένους. Ἕνας νεαρός, πού δέν ἔδειχνε καί γιά πολύ ξύπνιος, κουβέντιασε γιά λίγο μ' ἕναν κύριο πού στεκόταν δίπλα του, κι ὕστερα πῆγε καί κάθισε. Δυό ὥρες ἀργότερα, τόν ξανασυνάντησα· ἦταν παρέα μ' ἕνα φίλο του καί μιλοῦσαν γιά ροῦχα.

Μεταφορικό

Στῆς μέρας τό κέντρο, πεταμένο ανάμεσα στίς ταξιδιάρικες σαρδέλες ενός κολεόπτερου μέ υπόλευκη γαστέρα, ἕνα κοτόπουλο μέ μακρύ ξεπουπουλιασμένο λαιμό ἔκραξε ξαφνικά μιάν ἥσυχη σαρδέλα κι ἡ λαλιά του φτερούγισε στόν ἀέρα, νοτισμένη ἀπ' τό παράπονο. "Υστερα, μαγνητισμένο ἀπό ἕνα κενό, τό πτηνό ὄρμηξε πρός τά κεῖ.

Τήν ἴδια μέρα τό ξανάδα, σέ μιά ζοφερή ἀστική ἐρημιά, καί τοῦ ξεφτιλίζανε τήν περηφάνια γιά τό χατίρι ενός κουμπιού...

Ὅπισθοδρομικό

«Πρέπει νά ράψεις ἄλλο ἕνα κουμπί στό παλτό σου», τοῦ εἶπε ὁ φίλος του. Τόν ξανασυνάντησα καταμεσίς στήν Κούρ ντέ Ρόμ, ἀφοῦ τόν εἶχα ἀφήσει νά ὀρμάει μ' ἀπληστία σέ μιά θέση ἐλεύθερη. Μόλις εἶχε διαμαρτυρηθεῖ γιά τή σπρωξιά ενός ἄλλου ἐπιβάτη πού, καθώς ἔλεγε, τόν ζούλαγε κάθε φορά πού κάποιος κατέβαινε ἀπ' τό λεωφορεῖο. Αὐτός ὁ ξερακιανός νεαρός φοροῦσε ἕνα γελοῖο καπέλο. Ὅλα αὐτά σινέδησαν στήν πλατφόρμα ενός γεμάτου S ἐκεῖνο τό μεσημέρι.

Ἐκπληκτο

Τί στριμωγμένοι πού ἤμασταν σέ κείνη τήν πλατφόρμα τοῦ λεωφορείου! Καί τί γελοῖος κι ἀνόητος πού ἔδειχνε ἐκεῖνος ὁ νεαρός! Καί τί θαρρεῖτε πώς ἔκανε; Οὔτε λίγο οὔτε πολύ τὰ ἔβαλε μέ τόν ταλαίπωρο τό διπλανό του! Κι ὁ λόγος; Ἰσχυρίστηκε – αὐτός ὁ λιμοκοντόρος! – πώς τό ἀνθρωπάκι δίπλα του τόν ἔσπρωχνε! Σά νά μήν ἔφτανε αὐτό, μόλις εἶδε μιά θέση ἐλεύθερη, ὀρμηξε νά τήν πιάσει! Ἀντί νά τήν παραχωρήσει σέ μιά κυρία!

Δυό ὥρες ἀργότερα, μαντέψτε ποιόν συνάντησα μπροστά στό σταθμό τοῦ Σαῖν Λαζάρ; Τόν ἴδιο τόν λιμοκοντόρο! Νά παίρνει συμβουλές γιά τό ντύσιμό του! Ἀπό κάποιον φίλο του!

Ἀπίστευτο!

Ὀνειρο

Ὅλα γύρω μοῦ φαίνονταν ἀχνά καί σεντεφένια, ἦταν κι ἄλλα πρόσωπα, πολλά κι ἀδιόρατα, κι ὥστόσο ἀνάμεσά τους διαγραφόταν ἀρκετά καθάρια ἢ μοναχική μορφή ενός νεαροῦ πού ὁ πολύ μακρὺς λαιμός του προανάγγελλε μόνος του τόν ταυτόχρονα δειλό καί γρινιάρικο χαρακτήρα τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ κορδέλα τοῦ καπέλου του εἶχε δώσει τή θέση της σέ μιά πλεξούδα. Ὅστερα ἄρχισε νά τσακώνεται μέ κάποιον ἄλλο πού δέν ἔβλεπα, κι ὕστερα, σά νά τόν πῆρε ὁ φόβος, ρίχτηκε στά σκοτάδια ενός διαδρόμου.

Σ' ἓνα ἄλλο κομμάτι τοῦ ὀνείρου τόν βλέπω νά θαδίζει μέρα μεσημέρι μπροστά στό σταθμό Σαῖν Λαζάρ. Τώρα εἶναι μ' ἓνα φίλο του πού τοῦ λέει: «Πρέπει νά ράψεις ἄλλο ἓνα κουμπί στό παλτό σου».

Πάνω ἐκεῖ, ξύπνησα.

Προφητικό

Σάν ξρθει μεσημέρι, θά βρεθείς στήν πίσω πλατφόρμα ενός λεωφορείου. Ἐκεῖ θά βρίσκονται ἐπιβάτες στριμωγμένοι – καί στ' ἀνάμεσό τους θά προσέξεις ἕνα γελοῖο νεανία: σβέγκο σκελετωμένο καί κομποσκοίνι στή ρεπούμπλικα. Δέν θά τά πάει διόλου καλά ὁ πιτσιρικάς. Θά τοῦ μπεῖ στό μυαλό πώς ἕνας κύριος τόν σπρώχνει ἐπίτηδες, κάθε φορά πού ἐπιβάτες κατεβαίνουν ἢ ἀνεβαίνουν. Θά τοῦ τό πεῖ, μά ὁ ἄλλος δέν θά τοῦ ἀποκριθεῖ, ὅλο περιφρόνια. Κι ὁ γελοῖος νεανίας, πολιορκημένος ἀπ' τόν πανικό, θά τοῦ τήν κοπανήσει μπρός στά μάτια του καί θά στρωθεῖ σέ μιά θέση ἐλεύθερη.

Θά τόν ξαναδεῖς λίγο ἀργότερα, στήν Κούρ ντέ Ρόμ, μπροστά στό σταθμό τοῦ Σαίν Λαζάρ. Θά 'ναι μαζί του κι ἕνας φίλος του, κι ἐσύ θ' ἀκούσεις τότε αὐτά τά λόγια: «Τό παλτό σου δέν κουμπώνει καλά· πρέπει νά ράψεις ἄλλο ἕνα κουμπί».

Συγκεχυμένο

Γελοῖο νεαρό, πού βρέθηκα μιά μέρα σ' ἕνα λεωφορεῖο τῆς γραμμῆς S γεμάτο ἀπό τράδηγμα ἴσως μακρὺς λαιμός, στό καπέλο ἢ κορδέλα, πρόσεξα ἕναν. Αὐθάδη καί γρινιάρικο μ' ἕναν τόνο, πού βρισκόταν δίπλα τού, κατά τοῦ κυρίου, διαμαρτύρεται. Γιατί τόν ἔσπρωχνε, φορά κάθε πού ἐπιβάτες κατεβαίνουν. Ἐλεύθερη κάθεται κι ὁρμάει σέ μιά θέση, τούτου λεχθέντος. Ρόμ (Κούρ ντέ) τόν συναντῶ ἀργότερα δύο ὥρες στό παλτό του ἕνα κουμπί νά προσθέσει ἕνας φίλος τόν συμβουλευεῖ.

Ουράνιο Τόξο

Μιά μέρα, βρέθηκα στην πλατφόρμα ενός βιολετί λεωφορείου. Ήταν εκεί ένας νεαρός αρκετά γελοῖος: λουλακί λαιμός, πλεξούδα στο καπέλο. Ξαφνικά, νά τος πού τά δάζει μ' ένα γαλάζιο κύριο. Αυτό πού κυρίως τοῦ προσάπτει, μέ μιά πράσινη φωνή, εἶναι πώς τόν σπρώχνει κάθε φορά πού κατεβαίνει κάποιος. Καί λέγοντας αὐτό, ὁρμάει νά καθίσει σέ μιά κίτρινη θέση.

Δυό ὥρες ἀργότερα, τόν ξαναβλέπω μπροστά σ' ένα πορτοκαλί σταθμό. Εἶναι μ' ένα φίλο του πού τόν συμβουλεύει νά προσθέσει ένα κουμπί στοῦ κόκκινο παλτό του.

Ἀγῶνες Λόγου

(Ἑποχρωματική χρησιμοποίηση τῶν ἐξῆς λέξεων: προίκα, ξιφολόγη, ἐχθρός, ἐκκλησία, ἀτμόσφαιρα, Βασίλλη, ἀλληλογραφία).

Μιά μέρα, βρέθηκα στην πλατφόρμα ενός λεωφορείου πού χωρίς ἀμφιβολία θά ἀποτελοῦσε μέρος τῆς προίκας τῆς κόρης τοῦ κ. Γαμηλιάδη, ὁ ὁποῖος κατηύθυνε τίς τύχες τῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν τῆς πόλεως τῶν Παρισίων. Ήταν ἐκεῖ κι ένας ἀρκετά γελοῖος νεαρός, ὅχι γιατί δέν κρατοῦσε ξιφολόγη, ἀλλά γιατί, ἐνῶ ἀκριβῶς δέν κρατοῦσε, εἶχε τό ὕψος τοῦ ἀνθρώπου πού κρατάει. Ξαφνικά, ὁ νεαρός ἐκεῖνος ἐπετέθη στὸν ἐχθρό του: ἕναν κύριο πού στεκόταν πίσω του. Τόν κατηγοροῦσε κυρίως ὅτι δέν συμπεριφερόταν ὅσο εὐγενικά συμπεριφέρεται κανεὶς σέ μιά ἐκκλησία. Ἀφοῦ λοιπὸν δημιούργησε μιά τεταμένη ἀτμόσφαιρα, ὁ μάγκας πήγε καί κάθισε.

Δυό ὥρες ἀργότερα, τόν ξανασυναντῶ σέ ἀπόσταση δυό ἢ τριῶν χιλιομέτρων ἀπὸ τὴ Βασίλλη. Ήταν μαζί μ' ένα φίλο του πού τόν συμβούλευε νά προσθέσει ένα κουμπί στοῦ παλτό του – μιά συμβουλή πού θά μποροῦσε κάλλιστα νά τοῦ τὴν εἶχε δώσει καί δι' ἀλληλογραφίας.

Δέν θυμάμαι καλά ποῦ συνέβη... σέ μιά ἐκκλησία; σ' ἓνα σκουπιδοτενεκέ; σ' ἓνα ὀστεοφυλάκιο; Σ' ἓνα λεωφορεῖο ἴσως; Ἦταν λοιπόν ἐκεῖ... μά, γιά στάσου, τί ἦταν ἐκεῖ; Αὐγά; Χαλιά; Ρεπανάκια; Μήπως σκελετοί; Ναί, σκελετοί, μά εἶχαν ἀκόμα πάνω τους τό πετοῖ τους, κι ἦταν καί ζωντανοί. Ναί, ναί, αὐτό ἦταν. Ἀνθρωποὶ μέσα σ' ἓνα λεωφορεῖο. Ἦταν ὅμως κι ἓνας (ἢ μήπως ἦταν δύο;) πού τραβοῦσε τήν προσοχή, ἀλλά δέν ξέρω πιά γιατί. Ἀπ' τή μεγαλομανία του; Ἀπ' τή λιπαρότητά του; Ἀπ' τή μελαγχολία του; Μᾶλλον... γιά νά εἶμαστε πιό ἀκριβεῖς... ἀπ' τό νεαρό τῆς ἡλικίας του πού ἦταν στολισμένο μ' ἓνα μακρύ... μέτωπο; δάχτυλο; πηγούνι; Ὁχι: λαιμό, καί μ' ἓνα καπέλο παράξενο, παράξενο, παράξενο. Ἀρχισε λοιπόν νά τσακώνεται (ναί, καλά τό λέω) μέ ἓνα συνεπιδάτη του ἀναμφίβολα (ἄντρα ἢ γυναίκα; παιδί ἢ γέρο;). Ὅταν ἔληξε τό ἐπεισόδιο, τέλος πάντων κάπως πρέπει νά ἔληξε αὐτό τό ἐπεισόδιο – δέν αποκλείεται νά ἔληξε μέ τήν φυγή ενός ἀπό τοὺς δύο πού τσακώθηκαν.

Εἶμαι σίγουρος πῶς τόν ξαναεῖδα αὐτόν τόν τύπο, ποῦ ὅμως; Μπροστά σέ μιά ἐκκλησία; Μπροστά σ' ἓνα ὀστεοφυλάκιο; Μπροστά σ' ἓνα σκουπιδοτενεκέ; Κι ἦταν νά δεῖς μ' ἓνα φίλο του πού κάτι τοῦ ἔλεγε. Τί ὅμως; Τί; Τί;

Στίς 12.17' σ' ἓνα λεωφορεῖο τῆς γραμμῆς S, μήκους 10 μέτρων, πλάτους 2,1 μ. καί ὕψους 3,5 μ., σέ 3 χιλιόμετρα καί 600 μέτρα ἀπ' τό σημεῖο ἀφετηρίας του, τῇ στιγμῇ πού ἐπέβαιναν σ' αὐτό 48 ἄτομα, ἓνα ἄτομο φύλου ἄρρενος, ἡλικίας 27 ἐτῶν, 3 μηνῶν καί 3 ἡμερῶν, ὕψους 1 μ. καί 72 ἐκ. καί βάρους 65 κιλῶν, πού φοροῦσε στό κεφάλι ἓνα καπέλο ὕψους 17 ἑκατοστῶν, περιτριγυρισμένο ἀπό ἓνα κορδόνι συνολικοῦ μήκους 35 ἑκατοστῶν, ἐκτόξευσε μιά κατηγορία κατὰ ενός ἀνδρός ἡλικίας 48 ἐτῶν, 4 μηνῶν καί 3 ἡμερῶν, ὕψους 1μ. καί 68 ἐκ. καί βάρους 77 κιλῶν, ἓνα φιλιππικό 14 λέξεων, ἡ ἐκφορά τῶν ὁποίων διήρκεσε 5 δευτερόλεπτα, καί πού ἀφοροῦσε ἀκούσιες μετατοπίσεις εὔρους κυμαινομένου ἀπό 15 ἕως 20 χιλιοστόμετρα. Στή συνέχεια, πῆγε νά καθίσει λίγο μακρύτερα, περίπου 2μ. καί 10 ἐκ.

118 λεπτά ἀργότερα, ὁ ἴδιος νεαρός θρυσκόταν 10 μέτρα μπροστά ἀπό τό σταθμό Σαῖν Λαζάρ, στή δυτική εἴσοδο, καί ἔκοβε δόλτες, καλύπτοντας μιά ἀπόσταση ὄχι μεγαλύτερη τῶν 30 μέτρων, μαζί μ' ἓνα φίλο του, ἡλικίας 28 ἐτῶν, ὕψους 1μ. καί 70 ἐκ. καί βάρους 71 κιλῶν, πού τόν συμβούλεψε μέ 15 λέξεις νά μετατοπίσει κατὰ 5 ἑκατοστά, πρὸς τήν κατεύθυνση τοῦ ζενίθ, ἓνα κουμπὶ διαμέτρου 3 ἑκατοστῶν.

Η ύποκειμενική άποψη

Δέν ήμουν διόλου δυσαρεστημένος μέ τό ντύσιμό μου εκείνη τή μέρα. Πρωτοφορούσα ένα παρδαλούτσικο καπέλο κι ένα παλτό, γιά τό όποιο πολύ καμάρωνα. Μπροστά στό σταθμό Σαίν Λαζάρ συνάντησα τόν Χ πού προσπάθησε νά μου χαλάσει τό κέφι, θέλοντας νά μου άποδείξει πώς τό παλτό μου ήταν πολύ άνοιχτό στό πέτο καί πώς θά 'πρεπε νά προσθέσω εκεί ένα κουμπί. Πάλι καλά πού δέν τόλμησε νά θίξει τό καπέλο μου.

Λίγο νωρίτερα, έβαλα όπως έπρεπε στή θέση του ένα παλιό-τόμαρο πού τό 'κανε επίτηδες νά μέ ξενοχιάζει κάθε φορά πού περνούσε κόσμος, άνεβαίνοντας ή κατεβαίνοντας. Αυτό συνέβη σ' ένα από κείνα τά βρωμερά λεωφορεία πού πήζουν στή λαϊκούρα άκριβώς εκείνες τίς ώρες πού είμαι ύποχρεωμένος νά τά χρησιμοποιώ.

Κι άλλη ύποκειμενική άποψη

Ήταν σήμερα δίπλα μου στό λεωφορείο ένα από κείνα τά μυξιάρικά πού, εύτυχώς, εκλείπουν σιγά σιγά, γιατί καμιά μέρα θά σκότωνα κανένα από δαύτα. Ό λεγάμενος, ένα τσογλά-νι γύρω στά είκοσι έξι, τριάντα, μου τήν έδινε πολύ, όχι μόνο γιά τό μακρύ λαιμό του σάν ξεπουπουλιασμένης γαλοπούλας, αλλά καί γιατί είχε στό καπέλο του αντί γιά κορδέλα ένα λεπτό μελιτζανί κορδόνι. "Α τό κάθαμα! Πόση άηδία μου προκαλούσε! Όπως λοιπόν είχε πολύ κόσμο στό λεωφορείο εκείνη τήν ώρα, έβρισκα τήν εύκαιρία, κάθε φορά πού στριμωχνόμσταν γιά νά κατέβει ή νά άνέβει ό κόσμος, νά του χώνω τόν άγκώνα μου στά παΐδια του. Στό τέλος μου τήν κοπάνησε, πάνω πού ήμουν έτοιμος νά του τραδήξω ένα ξεγυρισμένο ξενύχιασμα. Θά του 'λεγα ακόμα, μόνο καί μόνο γιά νά τόν φτιάξω, πώς τό παλτό του ήταν πολύ άνοιχτό στό πέτο.

Ἀφήγηση

Μιά μέρα γύρω στο μεσημέρι, στην περιοχή του πάρκου Μονσό, πάνω στην πλατφόρμα ενός σχεδόν πλήρους λεωφορείου της γραμμής S (σήμερα 84), πρόσεξα έναν άνθρωπο με πολύ μακρύ λαιμό, που φορούσε ένα μαλακό καπέλο, που είχε γύρω του ένα πλεχτό κορδόνι αντί για κορδέλα. Ὁ ἄνθρωπος αὐτός τὰ ἔβαλε ξαφνικά με τόν διπλανό του, κατηγορώντας τον πώς ἐπίτηδες τοῦ πατοῦσε τὰ πόδια κάθε φορά που ἐπιβάτες ἀνέβαιναν ἢ κατέβαιναν. Ἐγκατέλειψε πάντως νωρίς τή συζήτηση, γιά νά ριχτεῖ σέ μιά θέση που ἄδειασε.

Δυό ὥρες ἀργότερα, τόν ξαναεῖδα μπροστά στο σταθμό Σαίν Λαζάρ, νά συζητάει μεγαλοφώνως μ' ἕνα φίλο του, που τόν συμβούλευε νά μικρύνει τό ἀνοιγμα τοῦ πέτου τοῦ παλτοῦ του, δάζοντας ἕναν ἔμπειρο ράφτη νά τοῦ ράψει λίγο ψηλότερα τό πάνω πάνω κουμπί.

Λεξιπλαστικό

Λεωφοροταξίδενα πλατφορμοστριμωγμένος σ' ἕνα φορμαϊκομεσημβρινό χωρόχρονο κι ἤμουνα δίπλα σ' ἕνα μυξιάρη μακρυλαίμη πιλοκορδονοφόρο. Ὁ ὁποῖος συνεπιδατολέει: «Σπρωχνομουφαίνεστε». Τούτου ἐκκριθέντος, ἐλευθεροκάθισε μέ ἀπληστία. Σέ μιά μεταγενέστερη χωροχρονικότητα, τόν ξαναεῖδα που σαινλαζάριζε μ' ἕναν Χ που τοῦ ἔλεγε: «Πρέπει νά κουμποσυμπληρώσεις τό παλτό σου». Καί τοῦ χωρολογοεξηγοῦσε.

Δέν ἐπρόκειτο οὔτε γιά καράδι, οὔτε γιά ἀεροπλάνο, ἀλλά γιά ἓνα μεταφορικό μέσο ξηρᾶς. Δέν ἦταν οὔτε πρῶι, οὔτε βράδυ, ἀλλά μεσημέρι. Δέν ἦταν οὔτε μωρό, οὔτε γέρος, ἀλλά ἓνας νεαρός. Δέν ἦταν οὔτε κορδέλα, οὔτε σπάγκος, ἀλλά μιά πλεξούδα. Δέν ἦταν οὔτε πομπή, οὔτε τσακωμός, ἀλλά ἓνας συνωστισμός. Δέν ἦταν οὔτε ἀξιαγάπητος, οὔτε κακός, ἀλλά στριμμένος. Δέν ἦταν οὔτε ἀλήθεια, οὔτε ψέμα, ἀλλά μιά πρόφαση. Δέν ἦταν οὔτε ὀρθιος, οὔτε ξαπλωμένος, ἀλλά κάποιος πού ἤθελε νά καθίσει.

Δέν ἦταν οὔτε τήν παραμονή, οὔτε τήν ἐπαύριο, ἀλλά τήν ἴδια μέρα. Δέν ἦταν οὔτε στό σταθμό τοῦ Βορῶ, οὔτε στό σταθμό τῆς Λυόν, ἀλλά στό σταθμό Σαίν Λαζάρ. Δέν ἦταν οὔτε συγγενής, οὔτε ἄγνωστος, ἀλλά ἓνας φίλος. Δέν ἦταν οὔτε βρισιά, οὔτε κοροϊδία, ἀλλά μιά ἐνδυματολογική συμβουλή.

Ἐνα καπέλο μαλακό, σκοῦρο καφέ, τό μόρ χαμηλωμένο, μ' ἓνα πλεχτό κορδόνι πλεγμένο ὀλόγυρα ἀντί γιά κορδέλα, ἓνα καπέλο στεκόταν ἀνάμεσα σ' ἄλλα καπέλα, ἀναπηδώντας σέ κάθε ἀνωμαλία τοῦ ἐδάφους, ὅπως τή μετέδιδαν οἱ τροχοί τοῦ ὀχήματος πού τό μετέφερε (δηλαδή τό καπέλο). Σέ κάθε στάση, τό πηγαινέλα τῶν ἐπιβατῶν τοῦ ἔδινε χτυπήματα ἀπ' τά πλάγια, κάτι πού στό τέλος τό νευρίασε (δηλαδή τό καπέλο). Ἡ ὀργή του ἐκδηλώθηκε μέ μιά ἀνθρώπινη φωνή, πού ἦταν συνδεδεμένη μαζί του μέσω μιᾶς σάρκινης μάζας διατεταγμένης σοφά γύρω ἀπό ἓνα ὀστεῶδες ἐλλειπτικό σχῆμα μέ μερικές τρύπες πού βρισκόταν ἀπό κάτω του (δηλαδή τοῦ καπέλου). Ὑστερα, ξαφνικά, πῆγε νά καθίσει (τό καπέλο).

Μιά ἢ δυό ὥρες ἀργότερα, τό ξανσεῖδα νά ἀλλάζει θέσεις, κόβοντας βόλτες σέ ὕψος ἓνα μέτρο κι ἐβδομήντα ἑκατοστά ἀπ' τό ἔδαφος, μπροστά στό σταθμό Σαίν Λαζάρ – αὐτό, τό καπέλο. Ἐνας φίλος τό συμβούλευε νά προσθέσει ἓνα κουμπί στό παλτό του... ἓνα κουμπί... στό παλτό του... πῶς μπόρεσε νά πεῖ ἓνα τέτοιο πράγμα σ' αὐτό, σ' ἓνα καπέλο...

Ἀναγραμματισμένο

Στό φεωλορεῖο S, ταπεῖς με ταπῶ σε. Ἐνας πότυς γύρω στά οἴκεις ἴξε, μ' ἓνα κρύμα καί καραξενιό μαιλό κι ἓνα πελόκα μενσόλιστο μ' ἓνα νορδικό ἴντα γιά λερδακό, κωτσάθηκε μ' ἓναν ὄλλα δήπειτα πού τόν οὔστηκόραγε πῶς τόν πρῶσεχεν δεπῆτεις. Οὔφα ἔπιδε αὐτά μέ νότο ψαικλάρικο, ξήμορε γιά μιά σέθη εὐρέλεθη.

Μιά ἄρω ἐργόρατα, τόν ἔδια νάξα στήν Ρούκ ἐντ Μόρ, τάμπρος τός θάτμος Ναῖς Ραζάλ. Νά τη μ' ἓνα λόφι του πού λού'τεγε: «Πέ ἔθρεπα νά ψάρεις ὄλλα ἄνε μπίκου στού τλόπα σου». Κιά τοῦ ἔχιδνε ποῦ (ψηλά, στού πέτο).

Διευκρινιστικό

Σ' ἓνα λεωφορεῖο (καί νά μή γίνει σύγχυση μέ τό: Ἐσένα λέω, φορεῖο!), παρατήρησα (καί ὄχι παρατύρισα) ἓναν τύπο μ' ἓνα (καί ὄχι τυπωμένα) καπέλο στολισμένο μέ (καί ὄχι καπέλο στολῆς μένομε) ἓνα πλεγμένο κορδόνι (καί ὄχι κορδωμένο πλεχτό). Εἶχε ἓνα λαιμό παρατεταμένο (καί ὄχι ἓνα μελό παρατεταμένο). Οἱ ἄνθρωποι ἦταν συνωστισμένοι (καί ὄχι σύν ὅστις μένει). Μέ κάθε ἀπότομη κίνηση τοῦ ὀχήματος (καί ὄχι ὀχύρωση τοῦ κινήματος), ὁ παραπλήσιος τόν πατοῦσε (καί ὄχι ὁ παραπατήσας τόν πλησίαζε). Ὁ νεαρός ἐγινε ἄνω ποταμῶν (καί ὄχι ὁ ποταμός ἐγινε ἄνω νεαρῶν), μόλις ὁμως ἄδειασε μετά μιά θέση (καί ὄχι μιά ἄδεια σέ μετάθεση), πηδώντας πῆγε πρὸς τά κεί (καί ὄχι ὁ πηδῶν ἄς πεῖ μιά προσταγή).

Ἀργότερα τόν πῆρε τό μάτι μου πού λές (καί ὄχι ἀργό τεράτων πυρετό, μά τί μοῦ λές), νά μιᾶ μέ τό φίλο του (καί ὄχι νά μῆλα μέ τό φύλλο του) γιά ἓνα κουμπί στού πανωφόρι του (καί ὄχι γιά ἓνα ἀποκούμπι στού ἀνηφόρι του).

Ἐνα μεσημέρι, μέσ στό καλοκαίρι, μπήκα στό S γιά νά μέ μεταφέρει στοῦ Σαμπερέ τά μέρη. Δέν φυσοῦσε ἀγέρι κι ὅπως εἶχε μαζευτεῖ ἐκεῖ μέσα ἓνα ἀσκέρι, κινδύνευα νά κολλήσω μπέρι μπέρι. Ἀκούω ἓνα μακρυχέρη, λιγνό σάν ἀγιοκέρι, νά βρίζει κάποιον: «μαουνιέρη», γιά τά πλήγματα πού τοῦ ἐπιφέρει καί πού τόν κάνουν νά ὑποφέρει. Κι ἀκαρτέρει κι ἀκαρτέρει, καταλαβαίνοντας πώς εἶναι χαμένος ἀπό χέρι, παρατᾶ τό νταραβέρι καί, ἐνῶ ὅλος ὁ κόσμος ἐπιχαίρει, τήν κοπανᾶ σάν περιστέρι.

Τόν ξαναεῖδα πιά πέρι, ἔξω ἀπ' τό σταθμό τοῦ Σαίν Λαζέρι, πού 'χε ἀνοίξει κουθεντέρι γιά τό πέτο στό παλτέρι.

Ἐχομεν τήν τιμήν νά θέσωμεν ὑπ' ὄψιν ὑμῶν τά κάτωθι συμβάντα, ὧν ὑπῆρξαμεν ἀμερόληπτοι, ἅμα δέ καί ἐντρομοί μάρτυρες.

Περί τήν μεσημβρίαν τῆς σήμερον, εὐρισκόμην ἐπὶ τοῦ αἰθρίου λεωφορείου τινός, ἀνερχομένου τήν ὁδόν Κουρσέλ καί κατευθυνομένου πρὸς τήν πλατεῖαν Σαμπερέ. Τό ἐν λόγῳ ὄχημα ἦτο πλήρες ἐπιβατῶν – ὑπερπλήρες, θά ἐτόλμουν νά εἶπω – δοθέντος ὅτι εἶχεν ἐπιτραπῇ ὑπὸ τοῦ εἰσπράκτορος ἡ ἐν αὐτῷ ἄνοδος εἰς μέγα πλήθος ὑπεραριθμῶν τιτλούχων ἄνευ εὐλόγου αἰτίας. Ὁ εἰσπράκτωρ οὗτος, ἐπιδεικνύων εἰς τό ὑπεράγαν ἀγαθότητα, ὑπερέβη τά κεκανονισμένα, εἰς τρόπον ὅμως ὥστε νά δικαιούται ἐπικριτοῦς κρίσεως. Εἰς ἐκάστην στάσιν τοῦ ὀχήματος, ἡ διακίνησις τῶν ἀνερχομένων ἢ κατερχομένων ἐπιβατῶν ἐδημιούργει ποιόν τινα συνωστισμόν, ὅστις μάλιστα προὔξενησεν τήν διαμαρτυρίαν τινός τῶν ἐπιβατῶν, ὁμολογουμένως ὅμως μετ' εὐπρεπείας. Σημειοῦται, ὅτι οὗτος ἐσπευσε νά καταλάβῃ θέσιν καθημένου, εὐθύς ὡς τοῦτο κατέστη δυνατόν.

Προσθέτω εἰς τήν ἄνω σκιαγράφῃσιν, ὅτι εἶχον τήν εὐκαιρίαν ν' ἀντιληφθῶ τόν ἐν λόγῳ ἐπιβάτην μετ' οὐ πολὺ. Ἐσυντροφεύετο ἐκ τινος φίλου του, τοῦ ὁποίου δέν ἠδυνήθη νά ἐξακριβώσω τήν ταυτότητα. Ἡ συζήτησις διεξήγετο ζωηρῶς, προφανῶς δέ ἦπτετο θεμάτων αἰσθητικῆς φύσεως.

Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω, ὑποβάλλω τήν παράκλησιν, Κύριε, ὅπως μοί ὑποδείξητε τά ἀνάγκαῖα πρὸς συναγωγὴν συμπεράσματα ἐκ τῶν παρατιθεμένων γεγονότων καί τήν καθ' ὑμᾶς ὀρθήν θέσιν, τήν ἀκολουθητέαν ὑπ' ἐμοῦ μέχρι τέλους τοῦ δίου μου.

Ἐν ἀναμονῇ ἀπαντήσεως, δεχθῆτε παρακαλῶ, Κύριε, τήν ἔκφρασιν τῆς (τουλάχιστον) ὑπάτης καί ἐξαιρετικῶς ἐνθέρμου πρὸς ὑμᾶς ἐκτιμήσεώς μου.

Στό καινούριο του μυθιστόρημα, πού είναι κι αυτό γραμμένο μέ τό γνωστό του μπρίο, ό διάσημος συγγραφέας Χ, στόν όποιο όφείλουμε τόσα καί τόσα άριστουργήματα, φέρνει στό προσκήνιο μόνο καλοσχεδιασμένους χαρακτήρες, πού δρούν σέ μιά άτμόσφαιρα καθημερινή καί γνώριμη σέ όλους, μικρούς καί μεγάλους. Ή δράση ξετυλίγεται γύρω άπ' τή συνάντηση σ' ένα λεωφορείο του ήρωα αυτης της ιστορίας μ' ένα πρόσωπο άρκετά αίνιγματικό πού τσακώνεται μέ τόν πρώτο τυχόντα. Στό τελευταίο έπεισόδιο του έργου, βρίσκουμε αυτό τό μυστηριώδες άτομο νά άκούει μέ τεράστια προσοχή τίς συμβουλές ενός φίλου, μαίτρ στό θέμα της κομπόμπας. Τό σύνολο δίνει μιά μαγευτική έντύπωση πού ό Χ έπεξεργάστηκε μέ μιά σπάνια εϋδαιμονία.

Στήν πλατφόρμα, πλά πλά πλά, ενός λεωφορείου, φούρ φούρ φούρ, της γραμμής S (όπου συστηματικώς συσσωρεύονται σεισοπυγίδες), ήταν περίπου μεσημέρι, ντίνγκ ντίν ντόν, ντίνγκ ντίν ντόν, όταν ένας έφηβος γελοϊός, γλού γλού, φορώντας ένα περίεργο καπέλο, πλόκ πλόκ, στράφηκε (στρούιφ) πρós τόν διπλανό του μέ όργή, άγκρ άγκρ, καί του είπε, χμ χμ: «Σά νά μου φαίνεται πώς μέ σπρώχνετε έπίτηδες, κύριε». Κράτς. Στή στιγμή, βρούτ, όρμάει σέ μιά έλεύθερη θέση καί κάθεται, μπούμ.

Τήν ίδια μέρα, λίγο άργότερα, ντίνγκ ντίν ντόν, ντίνγκ ντίν ντόν, τόν ξαναείδα. Ήταν συντροφιά μ' έναν άλλο έφηβο, γλού γλού, πού κάτι του 'λεγε για τό κουμπί του παλτου του (μπρ, μπρ, μπρρρ – δέν έκανε καί τόση πολλή ζέση...).

Κράτς.

Λογική Ἀνάλυση

Λεωφορεῖο.
Πλατφόρμα.
Πλατφόρμα λεωφορείου. Ὁ χώρος.
Μεσημέρι.
Περίπου.
Περίπου μεσημέρι. Ὁ χρόνος.
Ἐπιβάτες.
Καθγάς.
Καθγάς ἐπιβατῶν. Ἡ δράση.
Νεαρός.
Καπέλο. Μακρύς, λιγνός λαιμός.
Ἕνας νεαρός μέ καπέλο κι ἓνα κορδόνι πλεγμένο ὀλόγυρα.
Τό κύριο πρόσωπο.
Κάποιοι.
Κάποιοι ἄλλοι.
Κάποιοι ἄλλοι. Τό δεύτερο πρόσωπο.
Ἐγώ.
Ἐγώ.
Ἐγώ. Τό τρίτο πρόσωπο. (Ἀφηγητής).
Λέξεις.
Λέξεις.
Λέξεις. (Τά εἰπωθέντα).
Θέση ἐλεύθερη.
Θέση κατειλημμένη.
Μιά ἐλεύθερη θέση πού ἔγινε κατειλημμένη. Τό ἀποτέλεσμα.
Ὁ σταθμός Σαῖν Λαζάρ.
Μιά ὥρα ἀργότερα.
Ἕνας φίλος.
Ἕνα κουμπί.
Μιά ἄλλη φράση πού ἀκούστηκε. Τό συμπέρασμα.
Τό λογικό συμπέρασμα.

Ἐπίμονο

Μιά μέρα, γύρω στό μεσημέρι, ἀνέβηκα σ' ἓνα σχεδόν γεμάτο λεωφορεῖο τῆς γραμμῆς S. Σ' ἓνα σχεδόν γεμάτο λεωφορεῖο τῆς γραμμῆς S, ἦταν ἓνας νεαρός ἀρκετά γελοῖος. Ἀνέβηκα στό ἴδιο λεωφορεῖο μ' ἐκείνον, κι αὐτός ὁ νεαρός, πού εἶχε ἀνέβει πρὶν ἀπὸ μένα σ' αὐτό τό ἴδιο λεωφορεῖο τῆς γραμμῆς S, πού ἦταν σχεδόν γεμάτο, γύρω στό μεσημέρι, φοροῦσε στό κεφάλι ἓνα καπέλο πού μοῦ φάνηκε πολύ γελοῖο, ἐμένα, πού εἶχα ἀνέβει στό ἴδιο λεωφορεῖο μ' ἐκείνον τόν νεαρό, στή γραμμή S, μιά μέρα, γύρω στό μεσημέρι.

Τό καπέλο αὐτό εἶχε ὀλόγυρα ἓνα εἶδος κορδονιοῦ πλεχτοῦ, κάτι σάν σιρίτι, κι ὁ νεαρός πού τό φοροῦσε αὐτό τό καπέλο – κι αὐτό τό σιρίτι – βρισκόταν στό ἴδιο λεωφορεῖο μέ μένα, ἓνα σχεδόν γεμάτο λεωφορεῖο γιατί ἦταν μεσημέρι· κάτω λοιπόν ἀπ' τό καπέλο αὐτό, πού τό κορδόνι του ἔμοιαζε μέ σιρίτι, βρισκόταν ἓνα πρόσωπο πού προεκτεινόταν σ' ἓνα μακρύ, μακρύ λαιμό. Ὡ τί μακρύς πού ἦταν ὁ λαιμός ἐκείνου τοῦ νεαροῦ πού φοροῦσε ἓνα καπέλο μ' ἓνα σιρίτι ὀλόγυρα, στό λεωφορεῖο τῆς γραμμῆς S, μιά μέρα γύρω στό μεσημέρι!

Ὁ συνωστισμός ἦταν μέγας πάνω σ' ἐκεῖνο τό λεωφορεῖο πού μᾶς πῆγαινε πρὸς τό τέρμα τῆς γραμμῆς S, μιά μέρα γύρω στό μεσημέρι, ἐμένα κι αὐτόν τόν νεαρό πού φοροῦσε ἓνα μακρύ λαιμό κάτω ἀπὸ ἓνα γελοῖο καπέλο. Μέσα ἀπ' τίς συνεχεῖς προσκρούσεις ξαφνικά ξεφύτρωσε μιά διαμαρτυρία, μιά διαμαρτυρία πού προῆλθε ἀπὸ ἐκείνον τόν νεαρό πού εἶχε ἓνα τόσο μακρύ λαιμό στήν πλατφόρμα ἐνός λεωφορείου τῆς γραμμῆς S, μιά μέρα γύρω στό μεσημέρι.

Ὑπῆρξε μιά κατηγορία πού ἐκτοξεύτηκε μέ μιά φωνή ποτισμένη ἀπὸ πληγωμένη ἀξιοπρέπεια, γιατί πάνω στήν πλατφόρμα ἐνός λεωφορείου S, ἓνας νεαρός εἶχε ἓνα καπέλο ἐφοδιασμένο μ' ἓνα σιρίτι τυλιγμένο ὀλόγυρα κι ἓνα μακρύ λαιμό· ξαφνικά ἐλευθερώθηκε μιά θέση σ' ἐκεῖνο τό λεωφορεῖο τῆς

γραμμής S, πού ήταν σχεδόν γεμάτο γιατί ήταν μεσημέρι – θέση πού δεν άργησε να καταλάβει ο νεαρός με τον μακρύ λαιμό και τό γελοίο καπέλο, θέση πού επωφθαλμιούσε γιατί δεν άντεχε να τον σπρώχνουν σ' αυτή την πλατφόρμα λεωφορείου, μιά μέρα, γύρω στο μεσημέρι.

Δυό ώρες αργότερα, τον ξαναείδα μπροστά στο σταθμό Σαίν Λαζάρ εκείνο τό νεαρό πού είχα προσέξει στην πλατφόρμα ενός λεωφορείου της γραμμής S, την ίδια εκείνη μέρα, γύρω στο μεσημέρι. Ήταν συντροφιά μ' ένα φίλο του, ίδια κοψιά, πού του 'δινε μιά συμβουλή σχετικά με κάποιο κουμπί του παλτού του. Ο άλλος τον άκουγε προσεχτικά. Ο άλλος ήταν αυτός ο νεαρός πού είχε ένα σιρίτι γύρω στο καπέλο του και πού τον είχα δει στην πλατφόρμα ενός λεωφορείου της γραμμής S, μιά μέρα, γύρω στο μεσημέρι.

Άγνοια

Δέν έχω ιδέα τί ζητάν από μένα. Ναί, πήρα τό S γύρω στο μεσημέρι. Άν είχε κόσμο; Σίγουρα είχε κόσμο, τέτοια ώρα. Άν είδα ένα νεαρό με μαλακό καπέλο; Δέν αποκλείεται. Εγώ δέν ξεψαχνίζω τούς ανθρώπους με τό βλέμμα. Δέν μου καίγεται καρφί. Ένα είδος πλεξούδας; Γύρω στο καπέλο; Καταλαβαίνω πώς είναι λίγο περίεργο, αλλά εγώ δέν πολυδίνω σημασία. Μιά πλεξούδα... Καί τί έκανε; Τσακώθηκε μ' έναν άλλο κύριο; Αυτά συμβαίνουν.

Τί; Άν τον ξαναείδα μιά ή δυό ώρες αργότερα; Καί γιατί όχι; Στή ζωή συμβαίνουν πράγματα ακόμα πιο παράξενα. Θυμάμαι πού λέτε μιά φορά πού μου 'λεγε ο πατέρας μου...

Σέ χρόνο Παρακείμενο

Έχει γίνει μεσημέρι. Οί επιβάτες έχουν ανέβει στο λεωφορείο. Έχουμε στριμωχτεί. Ένας νεαρός έχει φορέσει στο κεφάλι ένα καπέλο, πού έχει περιτριγυριστεί από ένα κορδόνι αντί για μιά κορδέλα. Ό λαιμός του έχει μακρύνει. Έχει διαμαρτυρηθεί κατά του διπλανού του γιατί, καθώς έχει πεϊ, τόν έχει σπρώξει. Μόλις έχει αντιληφθεί ένα κάθισμα ελεύθερο, έχει τρέξει προς τά κεί κι έχει καθίσει.

Τόν έχω αντιληφθεί αργότερα, μπροστά στο σταθμό Σαίν Λαζάρ. Έχει φορέσει ένα παλτό. Ένας φίλος του, πού έχει δρεθεί εκεί, του έχει δώσει αυτή τή συμβουλή: έχει χρειαστεί νά έχει ράψει ένα πρόσθετο κουμπί.

Σέ χρόνο Ένεστώτα

Τά μεσημέρια, ή ζέστη απλώνεται γύρω στά πόδια των επιβατών λεωφορείου. Ένα ήλίθιο κεφάλι, τοποθετημένο πάνω σ' ένα μακρύ λαιμό και στολισμένο μ' ένα γελοίο καπέλο, παίρνει φωτιά και πυροδοτεί τόν τσακωμό. Ό όποιος, άλλωστε, ξεθυμαίνει γρήγορα λόγω τής πολύ βαριάς ατμόσφαιρας, πού δέν επιτρέπει στίς θρисиές νά κάνουν τό δρομολόγιο στόμα-αυτιά χωρίς απώλειες. Πάμε λοιπόν και καθόμαστε μέσα, στή δροσιά.

Τά ένδυματολογικά θέματα αναβάλλονται γι' αργότερα, μπροστά σέ σιδηροδρομικούς σταθμούς μέ δύο εισόδους. Άφορούν ένα κουμπί πού κάποια δάχτυλα, μούσκεμα στον ιδρώτα, πασπατεύουν μέ αυτοπεποίθηση.

Σέ χρόνο Ἀόριστο

Ἔγινε μεσημέρι. Οἱ ἐπιβάτες ἀνέβηκαν στό λεωφορεῖο. Στριμωχτήκαμε. Ἐνας νεαρός φόρεσε στό κεφάλι ἕνα καπέλο, πού περικυβερτήθηκε ἀπό ἕνα κορδόνι ἀντί γιά μιά κορδέλα. Ὁ λαιμός του μάκρυνε. Διαμαρτυρήθηκε κατά τοῦ διπλανοῦ του γιατί, καθώς εἶπε, τόν ἔσπρωξε. Μόλις ἀντιλήφθηκε ἕνα κάθισμα ἐλεύθερο, ἔτρεξε πρὸς τὰ κεῖ καί κάθισε.

Τόν ἀντιλήφθηκα ἀργότερα, μπροστά στό σταθμό Σαῖν Λαζάρ. Φόρεσε ἕνα παλτό. Ἐνας φίλος του πού βρέθηκε ἐκεῖ τοῦ ἔδωσε αὐτή τή συμβουλή: χρειάστηκε νά ράψει ἕνα πρόσθετο κουμπί.

Σέ χρόνο Παρατατικό

Γινόταν μεσημέρι. Οἱ ἐπιβάτες ἀνέβαιναν στό λεωφορεῖο. Στριμωχνόμασταν. Ἐνας νεαρός φοροῦσε στό κεφάλι ἕνα καπέλο, πού περικυβερτιζόταν ἀπό ἕνα κορδόνι ἀντί γιά μιά κορδέλα. Ὁ λαιμός του μάκραινε. Διαμαρτυρόταν κατά τοῦ διπλανοῦ του γιατί, καθώς ἔλεγε, τόν ἔσπρωχνε. Μόλις ἀντιλαμβανόταν ἕνα κάθισμα ἐλεύθερο, ἔτρεχε πρὸς τὰ κεῖ καί καθότανε.

Τόν ἀντιλαμβανόμουν ἀργότερα, μπροστά στό σταθμό Σαῖν Λαζάρ. Φοροῦσε ἕνα παλτό. Ἐνας φίλος του πού βρισκόταν ἐκεῖ τοῦ ἔδινε αὐτή τή συμβουλή: χρειαζόταν νά ἔραβε ἕνα πρόσθετο κουμπί.

Δεκαπεντασύλλαβο

Μιά μέρα δρέθηκα κι ἐγώ στό S τό λεωφορεῖο
κι ἀμέσως παρατήρησα ἕνα νεαρό γελοῖο.
Εἶχε τόν πιό μακρύ λαιμό πού εἶχα δεῖ ποτέ μου
κι ἐπάνω στό κεφάλι του (τί ἦταν ἐκεῖνο, Θεέ μου;) ἕνα
καπέλο μαλακό μ' ἕνα πλεχτό κορδόνι
ὀλόγυρα. Στά ξαφνικά, τόν βλέπω νά μαλώνει
μ' ἕναν πολίτη πού 'δειχνε ἀρκετά πρεσβύτερός του
λέγοντας πώς τόν ἐσπρωχνε καθώς στεκόταν μπρός του.
Τόν κατηγορεῖ ἀδίκῃς πώς τό 'κανε ἐπίτη-
δες ὅταν κι ἄλλοι διαστικοί γιά νά γυρίσουν σπίτι
ἀνέβαιναν στό λεωφορεῖο πού γινόταν πῆχτρα
καί δέν τοὺς ἀποθάρρυνε τοῦ εἰσπράκτορα ἢ σφυρίχτρα.
Πάνω ὅμως πού θ' ἀρπάζονταν, τήν κοπανάει στή ζούλα,
πάει καί στρογγυλοκάθεται σέ μιά ἀδειανή θεσοῦλα.
Γυρίζοντας ἀργότερα ἀπ' τό ἴδιο δρομολόγιο,
ποιόν βλέπω κάτω ἀπ' τοῦ σταθμοῦ τό μέγα ὥρολόγιο;
Τόν ἴδιο, τόν κακάσχημο, παρέα μ' ἕναν ἄλλο,
πού τοῦ 'λεγε: «Τό ἄνοιγμα τοῦ πέτου σου εἶν' μεγάλο».

Φορολογικό

'Ανέβηκα σ' ἕνα λεωφορεῖο γεμάτο φορολογούμενους, πού
ἔδιναν τά φορολογητέα τους χρήματα σ' ἕναν ἄλλο φορολογού-
μενο, πού τοὺς φορολογοῦσε δίνοντάς τους κάτι φορολογικά
χαρτάκια, προκειμένου νά ἔχουν τό δικαίωμα τοῦ φορολογού-
μενου νά συνεχίσουν τό φορολογούμενο ταξίδι τους. Πάνω σ'
αὐτό τό φορολογούμενο λεωφορεῖο, πρόσεξα ἕνα φορολογού-
μενο μέ μακρύ φορολογήσιμο λαιμό, πού φοροῦσε πάνω στό
ἀφορολόγητο κεφάλι του ἕνα καπέλο μέ πλεξοῦδα, πού δέν εἶ-
χα ξαναδεῖ ποτέ μου σέ κανένα φορολογούμενο. Στά ξαφνικά,
ὁ ἐν λόγω φορολογούμενος στράφηκε πρὸς τό διπλανό του φο-
ρολογούμενο καί, ἔχοντας τεκμήρια πώς τοῦ φορολογοῦσε τά
πόδια κάθε φορά πού ἄλλοι φορολογούμενοι κατέβαιναν ἢ
ἀνέβαιναν, τοῦ ἔκανε τήν ἐξῆς φορολογική δήλωση: «Ποιόν
πατάτε, κύριε φορομπήχτη; Εἶμαι κι ἐγώ φορολογούμενος πο-
λίτης». Βλέποντας ὅμως πώς κινδύνευε νά πληρώσει φόρο αἵ-
ματος, ἔγινε φοροφυγὰς καί πῆγε νά καθίσει σέ μιά φορολο-
γούμενη καρέκλα.

Δυό φορολογικές ὥρες ἀργότερα, τόν ξαναεἶδα μπροστά
στήν 'Εφορία Σιδηροδρόμων. Ἦταν μαζί μ' ἕνα φίλο του ἐφο-
ριακό, πού τοῦ 'δινε τίς φορολογούμενες συμβουλές του γιά τό
πῶς νά συμβιβάσει τό ἄνοιγμα τοῦ παλτοῦ του.

Ἀφαιρέσεις

Βαίνω ρεῖο βάτες. Σέχω ντόρο λαιμοπάρδαλης καπερδόνι.
Διπλακώνεται τάχα ποδοπατάει ὅποτε βαίνουν ἢ βαίνουν.
Βλέπει θίσμα τρέθεται.

Ἐπιστρεφορεῖο, ἐκοδόλτες φίλο βούλευε ραψηλοτεράνω μπί
φοριού.

Συγκεκομμένο

Ἄνεβαί σ' ἓνα λεώ γεμά ἐπιδά. Προσέ ἓναν τύ πού 'χε ἓνα
λαί καμηλοπά καί πού φορού ἓνα καπέ πού 'χε τριγύ ἓνα κορ-
δό ἀντί κορδέ. Στά καλά τοῦ καθουμέ, ἀρχί καί βρὶ ἓνα ἐπιδά,
πῶς τάχα κά πού κατεβαί ἢ ἀνεβαί ἄλλοι ἐπιδά, τοῦ πά τά πό.
Μά βλέ μιὰ θέ ἐλέ, ἐπή καί κά.

Δυό ὦ ἀργό, τόν ξαναβλέ νά κόβει δόλ μέ κάποιο φί πού τοῦ
συμβού νά ρά πιό πά τό κού τοῦ πά.

Μασημένο

Ἀνέβη σελφρεῖο γμάτ πδάτ. Προέχ ναντύπ μακρολαίμ μέ μστήρ κπέλ. Ἄρχς νά τσκών μνάλ πδάτ μ' πρόφσ πωσιπάτ τπόδ. Μτά στρώθ σμιά θέσ πού λφτρώθ.

Στό γρσμό τόν ξαναπρόσξ ξαπτσαίν Λζάρ νπαίρν σμβλές γιά τκμπί τπνφριού τ'.

Ἐγώ νά 'οὔμ'

Ἐγώ νά 'οὔμ, ξέρ'τε τί λέω; Πώς νά 'χεις πλάι σου κάποιον νά σέ ξευυχιάζει κάθε τρεῖς καί λίγο, σοῦ τή δίνει ἀδελφάκι μου. Νά διαμαρτυρηθεῖς, δέ λέω. Ἀλλά νά πᾶ νά κάτσεις ὕστερα μέ τήν οὐρά στά σκέλια, ἐγώ νά 'οὔμ' αὐτό δέν τό πιάνω. Ἐγώ νά 'οὔμ' τό 'δα αὐτό μέ τά ματάκια μου τίς προάλλες, στήν πλατφόρμα ενός λεωφορείου. Ἐγώ νά 'οὔμ' τό 'λεγα πώς ὁ λαιμός ἐκείνου τοῦ νεαροῦ τοῦ 'πεφτε κομμάτι μακρύς. Ἄσε πού ἐκείνη ἡ πλεξούδα πού 'χε γύρω στό καπέλο ἦταν γιά γέλια νά 'οὔμ'. Ἐγώ νά 'οὔμ' δέν θά κόταγα νά βγῶ στήν πιάτσα μέ τέτοιο καπέλο. Ὅπως ὅμως σᾶς τό εἶπα νά 'οὔμ', μόλις τά 'βαλε μέ τό διπλανό του πού τοῦ πάταγε τά πόδια, ὁ τύπος πῆγε νά καθίσει νά 'οὔμ'. Ἐγώ νά 'οὔμ' αὐτοῦ πού θά μοῦ πάταγε τά πόδια θά τοῦ 'χα τραθήξει μιὰ σφαλιάρα νά 'οὔμ'.

Ἐγώ νά 'οὔμ' ἓνα θά σᾶς πῶ: ἔχει ἡ ζωὴ γυρίσματα, βουνό μέ βουνό δέ σμίγει νά 'οὔμ'. Δυό ὥρες ἀργότερα, τόν ξαναβλέπω νά 'οὔμ'. Ἐγώ νά 'οὔμ' τόν εἶδα ἔξω ἀπ' τό σταθμό νά 'οὔμ', συντροφιὰ μ' ἓνα φίλο του νά 'οὔμ', ἴδια κοψιά νά 'οὔμ', πού τοῦ 'λεγε (ἐγώ νά 'οὔμ' τά 'κουσα καθαρά): «Πρέπει λίγο ν' ἀνεβάσεις αὐτό τό κουμπί». Ἐγώ νά 'οὔμ' εἶδα καλά τί ἤθελε νά πεῖ – τοῦ 'δειχνε νά 'οὔμ' τό πάνω πάνω κουμπί.

Ἀναφωνήσεις

Γιά σκέψου! Μεσημέρι! Ὡρα νά πάρω τό λεωφορεῖο! Τί κόσμος! Τί κόσμος! Τί συνωστισμός εἶν' αὐτός! Γιά δές πλάκα! Δές ἓναν τύπο! Τί σκατόφατσα! Καί τί λαιμός! Ἐβδομήντα πέντε ἑκατοστά! Τουλάχιστο! Καί τό σκoiνάκι! Τό σκoiνάκι! Αὐτό δέν τό 'χα δεῖ! Τό σκoiνάκι! Αὐτό ἔχει τήν πιό μεγάλη πλάκα! Χά! Τό σκoiνάκι! Γύρω ἀπ' τό καπέλο! Ἐνα σκoiνάκι! Ἐχει πλάκα! Ἐχει φοβερή πλάκα! Καί νά! Ὁ τύπος τσακώνεται! Ὁ τύπος μέ τό σκoiνάκι! Μ' ἓνα διπλανό του! Καί τί τοῦ τσαμπουνάει! Πώς τοῦ πατάει τό πόδι! Ἀ! Τώρα θ' ἀρπαχτοῦν στά χέρια! Σίγουρα! Ὁχι! Ναί! Δῶσ' του! Φά' του τ' αὐτί! Δάγκα! ὦ γαμῶ το! Ξεφούσκωσε! Ὁ τύπος! Ὁ μακρυλαίμης! Μέ τό σκoiνάκι! Πάει καί κάθεται σέ μιά ἄδεια θέση! Βρέ τόν τύπο!

Ἐ ὄχι! Δέν εἶναι δυνατόν! Κι ὅμως! Δέν πέφτω ἔξω! Εἶναι ὁ ἴδιος! Ἐκεῖ! Ἐκεῖ κάτω! Στήν Κούρ ντέ Ρόμ! Μπροστά στό σταθμό Σαίν Λαζάρ! Κόδει δόλτες! Μ' ἓνα φίλο του! Καί τί 'ναι αὐτά πού τοῦ λέει ὁ ἄλλος! Πώς πρέπει νά ράψει κι ἄλλο ἓνα κουμπί! Ναί! Ἐνα κουμπί στό παλτό του! Στό παλτό του!

Βασικά

Βασικά ἔφτασε τό λεωφορεῖο. Βασικά ἀνέβηκα. Βασικά εἶδα ἓναν τύπο πού μοῦ τράβηξε τό βλέμμα. Βασικά εἶδα τό μακρύ λαιμό του κι εἶδα τό κορδόνι πού εἶχε γύρω ἀπ' τό καπέλο του. Βασικά ἄρχισε νά τσακώνεται μέ τό διπλανό του πού τοῦ πάταγε τά πόδια. Βασικά πῆγε ὕστερα νά καθίσει.

Βασικά τόν ξαναεἶδα ἀργότερα στήν Κούρ ντέ Ρόμ. Βασικά ἦταν μ' ἓνα φίλο του. Βασικά ὁ φίλος του τοῦ 'λεγε: «Πρέπει νά ράψεις ἄλλο ἓνα κουμπί στό παλτό σου». Βασικά.

Τὴν ὥρα πού ἀρχίζουν ν' ἀχνοκινοῦνται τὰ ρόδινα δάχτυλα τῆς αὐγῆς, ἀνέβηκα σά θέλος γοργόφτερο σ' ἓνα λεωφορεῖο μέ θωριά γιγάντια κι ἀγελαδίσια μάτια τῆς γραμμῆς S μέ τό ἐλικοειδές δρομολόγιο. Πρόσεξα, μέ τήν ἀκριδία καί τήν ὀξύδερκεια τοῦ Ἰνδιάνου στό πολεμόστρατο, τήν παρουσία ἑνός νεαροῦ πού ὁ λαιμός του ἦταν μακρύτερος κι ἀπ' τῆς καμηλοπάρδαλης τῆς γοργοπόδαρης, καί πού τό μαλακό καπέλο του εἶχε τριγύρω γιά στολίδι ἓνα πλεχτό κορδόνι – θά ἔλεγε κανεῖς πώς ἦταν ὁ ἥρωας μῆς ἀσκήσης ὕφους. Ἡ καταραμένη Διχόνοια μέ τὰ μπαρουτοκαπνισμένα στήθια βῆκε ἀπ' τό στόμα του τό μολυσμένο ἀπό ἓνα χάος ὀδοντόπαστας, ἡ Διχόνοια, λέω, ἦρθε νά σπείρει τό ὀλέθριό της μικρόδιο ἀνάμεσα σ' ἐκεῖνον τόν νεαρό μέ τό λαιμό καμηλοπάρδαλης καί τό κορδόνι γύρω ἀπ' τό καπέλο, καί σ' ἓναν ἐπιβάτη μέ παρουσιαστικό ἀναποφάσιστο κι ἀλευρωμένο. Ὁ πρῶτος γύρισε στό δεύτερο καί τοῦ ἔπε ἀυτά τά λόγια: «Πεῖτε μου, μοχθηρὲ ἄνθρωπε, μοῦ φαίνεται πώς μοῦ πατᾶτε ἐπίτηδες τά πόδια!». Καί λέγοντας αὐτά, ὁ νεαρός μέ τό λαιμό καμηλοπάρδαλης καί τό κορδόνι γύρω ἀπ' τό καπέλο πῆγε γρήγορα καί κάθισε.

Ἀργότερα, στήν Κούρ ντέ Ρόμ μέ τίς μεγαλεπήβολες διαστάσεις, ξαναεῖδα τόν νεαρό μέ τό λαιμό καμηλοπάρδαλης καί τό κορδόνι γύρω ἀπ' τό καπέλο. Τούτῃ τῇ φορᾷ ἦταν συντροφιά μ' ἓνα φίλο του, εἰδήμονα στά θέματα κομπόστης, πού τοῦ ἄσκησε αὐτή τήν κριτική πού μπόρεσα νά πιάσω μέ τό ἐπιδέξιο αὐτί μου – μιὰ κριτική πού ἀφοροῦσε τό πιό ἐξωτερικό ροῦχο τοῦ νεαροῦ μέ τό λαιμό καμηλοπάρδαλης καί τό κορδόνι γύρω ἀπ' τό καπέλο: «Πρέπει νά μειώσεις τό ἄνοιγμα τοῦ πέτου σου, προσθέτοντας ἢ ράβοντας λίγο πιό πάνω ἓνα κουμπί κυκλικῆς περιφέρειας».

Ντάν μεσημέρι καθαλάω τό ἔς. Σκάω τά λεφτά ὡς εἶναι φυσικόν καί προχωράω στά παραμέσα. Νά σου πού λές κι ὁ δικός σου, ἓνας φιόγκος μ' ἓνα σβέγκο σά τηλεσκόπιο κι ἓνα σπάγκο στήν καπελαδούρα. Ἐγώ τό κόβω τό παιδί νά ποῦμε γιατί ἔχει χάξι, ὅταν ὅλως αἰφνιδίως γυρνᾷ στόν παραδίπλα καί τοῦ τῆ βγαίνει οὕτω πως: Λίγη προσοχή δέ βλάπτει, πάτα καί λίγο λεωφορεῖο, πῶς μοῦ ξηγιέσαι ἔτσι, κοντεύεις νά μοῦ δώσεις τά νύχια μου στό χέρι, καί οὕτω καθεξῆς. Πάνω πού ἀδειάζει ὅμως μιὰ θέση, γίνεται μπουχός καί μήν τόν εἶδατε.

Διελθών ἀργότερα τῆς Κούρ ντέ Ρόμ, τόν ξαναπαίρνει ὁ ὀφθαλμός μου νά ἔχει πιάσει λακριντί μ' ἓναν ἄλλο φιόγκο, σουλούπι τάλε κουάλε. Καί τί γυρνάει ὁ δικός του καί τοῦ λέει! Νά ράψει κι ἄλλο ἓνα κουμπί ἅμα λάχει στό μπαρνεσσού του!

Ἀνακριτικό

- Τί ὥρα πέρασε ἐκείνη τή μέρα τό λεωφορεῖο τῆς γραμμῆς S τῶν 12 καί 23 πρὸς Σαμπερέ;
- Στίς 12 καί 38.
- Εἶχε πολύ κόσμο τό πιό πάνω λεωφορεῖο;
- Φίσκα.
- Τί τό ιδιαίτερο προσέξατε;
- Ἕνα ἄτομο πού εἶχε ἓνα λαιμό πολύ μακρὺ καί μιὰ πλεξούδα γύρω ἀπ' τό καπέλο του.
- Ἡ συμπεριφορὰ του ἦταν τό ἴδιο παράξενη μέ τό ντύσιμο καί τὴν ἀνατομικὴ κατασκευὴ του;
- Στὴν ἀρχὴ ὄχι· ἦταν μιὰ συμπεριφορὰ κανονικὴ, στό τέλος ὅμως κατέληξε νά εἶναι ἐκείνη τοῦ παρανοϊκοῦ κυκλοθυμικοῦ μέ ἐλαφριά ὑπόταση σέ κατάσταση ὑπεργαστρικῆς ἔξαρσης.
- Πῶς ἐκδηλώθηκε αὐτό;
- Τό περί οὗ ὁ λόγος ἄτομο ἄρχισε νά παραπονιέται στό διπλανό του μ' ἓναν τόνο κλαψιάρικο καί ν' ἀναρωτιέται φωναχτά μήπως τό ἔκανε ἐπίτηδες νά τοῦ πατάει τό πόδι κάθε φορὰ πού κατεβαῖναν ἢ ἀνεβαῖναν ἐπιβάτες.
- Οἱ κατηγορίες ἦταν βάσιμες;
- Ἄγνοῶ.
- Πῶς τέλειωσε τό ἐπεισόδιο;
- Μέ τὴν ἐσπευσμένη φυγὴ τοῦ νεαροῦ πού πῆγε νά καθίσει σέ μιὰ ἐλεύθερη θέση.
- Τό ἐπεισόδιο εἶχε καί συνέχεια;
- Σέ λιγότερο ἀπὸ δύο ὥρες.
- Σέ τί συνίστατο αὐτὴ ἡ συνέχεια;
- Στὴν ἐπανεμφάνιση τοῦ τύπου αὐτοῦ στό δρόμο μου.
- Ποῦ καί πῶς τὸν ξαναεῖδατε;
- Περνώντας μέ τό λεωφορεῖο μπροστά στὴν Κούρ ντέ Ρόμ.
- Τί ἔκανε;
- Ἀκουγε μιὰ συμβουλὴ κομπόμπας.

Θεατρικό

ΠΡΑΞΗ ΠΡΩΤΗ

Σκηνὴ Πρώτη

(Στὴν πίσω πλατφόρμα ἑνὸς λεωφορείου S, μιὰ μέρα, γύρω στό μεσημέρι).

ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ: ὀτήριαααα!

(Οἱ ἐπιβάτες τοῦ δίνουν τὰ χρήματα).

Σκηνὴ Δεύτερη

(Τό λεωφορεῖο σταματᾷ).

ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ: Προχωρήστε στό διάδρομο νά κατέβει ὁ κόσμος.
Δώστε μιὰ θέση στὴν κυρία. Πλήρες! Ντριλίν, ντριλίν, ντριλίν.

ΠΡΑΞΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

Σκηνὴ Πρώτη

(Ἰδιο σκηνικό)

ΠΡΩΤΟΣ ΕΠΙΒΑΤΗΣ (νέος, μακρὺς λαμὸς, κορδόνι στό καπέλο ἀντὶ γιὰ κορδέλα): Κύριέ μου, ἔχω τὴν ἐντύπωση πῶς, κάθε φορὰ πού περνάει κάποιος, τό κάνετε ἐπίτηδες νά μοῦ πατάτε τὰ πόδια.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΠΙΒΑΤΗΣ (σηκώνει τοὺς ὤμους).

Σκηνή Δεύτερη

(Ένας τρίτος επιβάτης κατεβαίνει).

ΠΡΩΤΟΣ ΕΠΙΒΑΤΗΣ (πρός τό κοινό): 'Αριστούργημα! Ένα κάθισμα! 'Ας τρέξω! (Τρέχει καί κάθεται).

ΠΡΑΞΗ ΤΡΙΤΗ

Σκηνή Πρώτη

(Κούρ ντέ Ρόμ)

ΕΝΑΣ ΔΑΝΔΗΣ (στον Πρώτο Έπιβάτη, πού τώρα είναι πεζός):
Τό πέτο τοῦ παλτοῦ σου είναι πολύ άνοιχτό.
Πρέπει νά άνεδάσεις λίγο τό πάνω κουμπί γιά
νά τό κλείσεις.

Σκηνή Δεύτερη

(Πάνω σ' ένα λεωφορεῖο S, πού περνά μπροστά άπ' τήν Κούρ ντέ Ρόμ).

ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΕΠΙΒΑΤΗΣ: Γιά σκέψου, ό τύπος πού στεκόταν δίπλα μου πρίν άπό λίγο στό λεωφορεῖο καί τσακώθηκε μέ τόν άλλο. Περίεργη σύμπτωση. Θα γράψω μιά κωμωδία σέ τρεῖς πράξεις.

Έσωτερικοί Μονόλογοι

Τό λεωφορεῖο κατέφθασε γεμάτο μέχρι επάνω. 'Αχ νά μή τό χάσω – ευτυχώς, έχει ακόμα μιά θέση γιά μένα. 'Ο ένας τους σάν άστεῖος κονμπαράς είναι μ' αυτόν τόν τεράστιο λαμό φορούσε ένα μαλακό καπέλο πού είχε γύρω του ένα είδος κορδονιού αντί γιά κορδέλα τώρα τί θέλει νά μάς παραστήσει καί στά καλά καθούμενα μά τί τόν έπιασε άρπάχτηκε μέ τό διπλανό του ό άλλος τόν έχει γράψει κανονικά πού τόν κατηγορεῖ πώς έπίτηδες τοῦ πατάει έχει λύσει τό ζωνάρι του γιά καθγά αλλά θά ξεφουσκώσει τά πόδια. Μόλις όμως άδειασε μιά θέση τό 'λεγα εγώ γύρισε τήν πλάτη κι έτρεξε νά τήν καταλάβει.

Περίπου δύο ώρες άργότερα τί σου είναι καμιά φορά ή ζωή τόν είδα στήν Κούρ ντέ Ρόμ συντροφιά μ' ένα φίλο του ίδιο σουλούπι θρέ παιδί μου πού τοῦ 'δειχνε μέ τό δάχτυλο ένα κουμπί τοῦ παλτοῦ του μά τί μπορεί νά τοῦ τσαμπουνάει;

Πίσω πλατφόρμα πλήρους Παρισινού πληθοφορείου που πάει παντού: Παρατηρώ περίεργο πλάσμα (παρουσιαστικό πανήγλακος, πλεξούδα πέριξ πύλου), που παραπονείται παραπλεύρως περί πιθανώς προσχεδιασμένων προσκρούσεων, προφέροντας περίπου: «Πρόσεχε που πατάς», προκαλώντας πανικό. Περαιτέρω, πηδᾶ πρὸς πρώην πιασμένη πολυθρόνα, παλουκωθείς.

Περνώντας παραδίπλα πλατεία πολύ πιο πέρα, προσέχω που περιδιαβάει παρέα παρατυχόντος παλιόφιλου που παραληρεί παλτολογώντας: «Πέτο πανωφοριού πετάει πολύ, πρόσεξε». Περίεργα πράγματα.

Ἡμεῖς, ὁ θηροφύλαξ τοῦ δασυλλίου Μονσό, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀναφέρωμεν τὴν ἀνερμήνευτον καὶ ἐπίδουλον παρουσίαν παρὰ τὴν ἀνατολικὴν πύλην τοῦ Ἰλίου τοῦ Αὐτοῦ Ἐξοχότητος τοῦ ἁγίου Δουκὸς τῆς Ὁρλεάνης, σήμερον τὴν δεκάτην ἑκτην Μαΐου τοῦ σωτηρίου ἔτους χίλια ἑπτακόσια ὀγδοῇντα τρία, ἐνός πύλου μαλακοῦ ἀσυνήθους σχήματος, πέριξ τοῦ ὁποίου ὑπῆρχεν ἓν εἶδος πεπλεγμένου κορδονίου. Ἐν συνεχείᾳ, διεπιστώσαμεν τὴν αἰφνιδίαν παρουσίαν ὑπὸ τὸν ὧς ἄνω πύλον ἐνός νέου ἀνδρός, ἐξωπλισμένου διὰ τραχήλου ὑπερφυσικοῦ μήκους καὶ ἐνδεδυμένου καθ' ὃν τρόπον ἄνευ οὐδεμίας ἀμφιβολίας ἐνδύονται ἐν Κίνα. Ἡ φοβερά θέασις τοῦ ἐν λόγῳ μᾶς ἐπάγωσεν τό αἷμα καὶ προῦκάλεσε τὴν φυγὴν μας. Ὁ ἐν λόγῳ παρέμεινεν ἀκίνητος ἐπ' ὀλίγον καί, ἐν συνεχείᾳ, ἤρχισε κινούμενος μυρμιρίζων, ὡς ἔάν ἀπώθει τὴν παρουσίαν ἐτέρων ὁμοίων του, ἀοράτων μὲν δι' ἡμᾶς, αἰσθητῶν ὅμως τῷ ἐν λόγῳ. Αἴφνης, ἡ προσοχή του ἐστράφη πρὸς τὸ ἐπανωφώριόν του καὶ τὸν ἤκούσαμεν μονολογοῦντα ὡς ἑξῆς: «Λεῖπει ἓνα κουμπί, λείπει ἓνα κουμπί». Εἶτα ἀπεχώρησεν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ Φυτωρίου. Μαγευθέντες ἐκ τῆς ιδιαιτερότητος τοῦ φαινομένου, τὸν ἠκολουθήσαμεν καὶ πέρα τῶν ὁρίων τῆς δικαιοδοσίας μας καὶ κατελήξαμεν ἡμεῖς οἱ τρεῖς, ὁ ἐν λόγῳ καὶ ὁ πύλος, εἰς ἓν ἔρημον κηπάριον, πεφυτευμένον διὰ σαλατικῶν. Μία γαλαζία πλάξ, ἀγνώστου ἀλλὰ προφανῶς διαβολικῆς προελεύσεως, ἔφερε τὴν ἐπιγραφὴν «Κούρ ντέ Ρόμ». Ὁ ἐν λόγῳ ἐταράχθη ἐπ' ὀλίγον, ψιθυρίζων: «Θέλησε νὰ μέ ξενυχιάσει». Τότε ἐξηφανίσθησαν – ἐν ἀρχῇ οὗτος καί, ὀλίγον μετὰ, ὁ πύλος του. Ἀφοῦ παρέδωσα τὴν γραπτὴν ἀναφορὰν μου ἐπὶ τῆς ἄνω ἐξαφανίσεως, πῆγα νὰ πιῶ ἓνα ποτήρι στό κατηλειό.

Μόνο οί μεγάλες πολιτείες μπορούν νά παρουσιάσουν στήν φαινομενολογική πνευματικότητα τίς οὐσιώδεις πτυχές τῶν χρονικῶν καί ἀ-πιθανολογικῶν συγκυριῶν. Ὁ φιλόσοφος, πού κάπου κάπου ἐπιδιβάζεται στήν ταπεινή καί ἐργαλειώδη ἀνυπαρξία ἑνός λεωφορείου S, μπορεῖ ν' ἀντιληφθεῖ ἐκεῖ μέσα, μέ τή διαύγεια τοῦ κωνοειδοῦς ὀφθαλμοῦ του, τίς φευγαλέες καί ἀποχρωματισμένες ὄψεις μιᾶς ἀσεβοῦς συνείδησης, πού κατατρύχεται ἀπ' τό μακρύ λαιμό τῆς ματαιοδοξίας καί τό κορδόνι τῆς ἄγνοιας. Αὐτή ἡ χωρίς πραγματική ἐντελέχεια ὕλη ρίχνεται πολλές φορές στήν κατηγορική ἐπιτακτικότητα τῆς ζωικῆς καί ἀντεγκλητικῆς ὁρμῆς της ἐνάντια στή νεο-μπερκλεϊανή ἀπραγματικότητα ἑνός σωματικοῦ μηχανισμοῦ ἀπαλλαγμένου συνείδησης. Κατά συνέπεια, αὐτή ἡ ἠθική στάση παρασύρει τόν πιό ἀσυνείδητο ἀπ' τοὺς δύο πρὸς ἓνα κενό διάστημα, ὅπου ἀποσυντίθεται στά πρωταρχικά καί ἀγκυλωτά του στοιχεῖα.

Ἡ φιλοσοφική ἔρευνα συνεχίζεται φυσιολογικά μέσω τῆς τυχαίας ἀλλ' ἀναγωγικῆς συνάντησης τοῦ ἰδίου ὄντος, συνοδευόμενου ἀπ' τό ἀ-στοιχειῶδες καί ραπτικό του ὅμοιο, πού τό συμβουλεύει νά μεταθέσει – μέχρι τελικῆς σύμπτωσης ἀπόψεων – τήν ἔννοια τοῦ κουμπιοῦ τοῦ παλτοῦ του πού, ἀπό κοινωνιολογικῆς ἀπόψεως, εἶναι πολύ χαμηλά τοποθετημένο.

Ὡ στυλογράφε μέ τήν πλατινένια πένα, ἡ γρήγορη κι ἀμπόδιση πορεία σου ἄς χαράξει στό χαρτί μέ τή σατινένια ἐπιφάνεια τίς ἀλφαθητικές γλυφές πού θά μεταφέρουν στοὺς ἀνθρώπους μέ τ' ἀστραφτερά γυαλιά τῆ ναρκισσιστική ἀφήγηση ἑνός διπλοῦ συναπαντήματος μέσα στά πλαίσια τοῦ ἀγῶνα γιά τή λεωφοριστική ιδέα! Περήφανο ἄτι τῶν ὀνείρων μου, πιστή γκαμήλα τῶν λογοτεχνικῶν κατορθωμάτων μου, ἀστεῖρευτη πηγὴ καλομετρημένων, καλοζυγισμένων καί καλοδιαλεγμένων λέξεων, περιέγραψε τίς λεξικογραφικές καί συντακτικές καμπύλες πού θ' ἀναπαραστήσουν γραφικά τή γελοία καί ταπεινή ἀφήγηση τῶν πράξεων καί χειρονομιῶν ἐκείνου τοῦ νεαροῦ πού πῆρε μιά μέρα τό λεωφορεῖο S χωρίς νά τοῦ περάσει ἀπ' τό μυαλό πὼς θά γινόταν ὁ ἀθάνατος ἥρωας τῶν συγγραφικῶν μου ἄθλων! Μακρυλαίμη τιποτένιε, πού στό κεφάλι σου ἔστεκε γυρτό ἓνα καπέλο στολισμένο μέ κορδόνι, φωνακλά, γρινιάρη καί κιοτή πού, ἀφήνοντας τή μάχη στά μισά, πῆγες νά θρονιάσεις τά χιλιοκλωτοσημένα πισινά σου σ' ἓνα ξύλινο κάθισμα, τή φανταζόσουν ποτέ ἐτούτη τή ρητορική σου μοῖρα ὅταν, μπροστά στό σταθμό Σαῖν Λαζάρ, ἄκουγες μ' ἐρεθισμένο αὐτί τή συμβουλή πού σοῦ ἔδινε ἓνας ἄνθρωπος ἐμπνευσμένος ἀπ' τό πάνω κουμπί τοῦ πανωφοριοῦ σου;

Ἀδέξιο

Δέν ἔχω συνηθίσει νά γράφω. Δέν ξέρω. Θά 'θελα πολύ νά μπορῶ νά γράψω μιὰ τραγωδία ἢ ἓνα σονέτο ἢ μιὰ ὠδή, ἀλλά ὑπάρχουν καί κανόνες. Αὐτό μου τή δίνει. Δέν εἶναι αὐτά δουλειά γιά ἐρασιτέχνες. Ἀκόμα κι αὐτά πού μόλις ἔγραψα εἶναι κακογραμμένα. Τέλος πάντων. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, εἶδα σήμερα κάτι πού θά 'θελα πολύ νά τό ξαπλώσω γράφοντάς το. «Νά τό ξαπλώσω γράφοντάς το» – πού πῆγα πάλι καί τό βρῆκα; Θά πρέπει νά 'ναι μιὰ ἀπό κείνες τίς ἐκφράσεις πού εἶναι ὅ,τι πρέπει γιά νά ἀηδιάσουν τούς ἀναγνώστες ἐκείνους πού διαβάζουν γιά λογαριασμό τῶν ἐκδοτῶν πού ἀναζητοῦν τήν πρωτοτυπία πού τούς χρειάζεται μέσ στα χειρόγραφα πού ἐκδίδουν οἱ ἐκδότες καί πού πρέπει νά 'χουν διαβαστεῖ πρῶτα ἀπό ἐκείνους τούς ἀναγνώστες πού ἀηδιάζονται ἀπό κάτι ἐκφράσεις τοῦ τύπου «νά τό ξαπλώσω γράφοντάς το» πού ὥστόσο εἶναι κάτι πού θά 'θελα νά κάνω σήμερα γιά κάτι πού εἶδα σήμερα παρόλο πού δέν εἶμαι παρὰ ἓνας ἐρασιτέχνης πού τοῦ τή δίνουν οἱ κανόνες τῆς τραγωδίας, τοῦ σονέτου ἢ τῆς ὠδῆς γιατί δέν ἔχω συνηθίσει νά γράφω. Γαμῶ το, δέν ξέρω πῶς τά κατάφερα πάλι καί ξαναβρέθηκα στό σημεῖο πού ξεκίνησα. Μοῦ φαίνεται πῶς δέν θά τά καταφέρω νά βγῶ ἀπό δῶ μέσα. Τόσο τό χειρότερο. Ὡς πιάσουμε τόν ταῦρο ἀπό τά κέρατα. Ἄλλη μιὰ κοινοτοπία. Σάμπως κι ὁ τύπος εἶχε τίποτα τοῦ ταύρου πάνω του; Γιά στάσου, αὐτό δέν εἶναι διόλου κακό. Ὡς ἔγραφα: «ἄς πιάσουμε τόν λιμοκοντόρο ἀπ' τό κορδόνι τοῦ μαλακοῦ καπέλου του πού ἦταν ἐφαρμοσμένο πάνω σ' ἓνα μακρὺ λαιμό», αὐτό θά 'ταν πολύ πρωτότυπο. Ἴσως καί νά μ' ὀδηγοῦσε στή γνωριμία μέ τούς ἀνθρώπους τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας ἢ τῶν φιλολογικῶν καφετειῶν. Καί γιατί νά μὴν πάω μπροστά δηλαδή. Γράφοντας κανεῖς τόν γράφει ἢ Ἱστορία. Αὐτό εἶναι πολύ καλό πού βρῆκα. Ὅπως καί νά 'χει, χρειάζεται ἡ αἴσθηση τοῦ μέτρου. Κι αὐτὴ τὴν αἴσθηση δέν τὴν εἶχε

διόλου ἐκεῖνος ὁ τύπος στήν πλατφόρμα τοῦ λεωφορείου ὅταν ἄρχισε νά τσακώνεται μέ τό διπλανό του ἐπειδὴ τάχα ὁ τελευταῖος τοῦ πατοῦσε τά πόδια κάθε φορά πού ἤθελε νά κάνει χωρο γιά νά κατέβουν ἢ ν' ἀνέβουν ἐπιβάτες. Πόσο μᾶλλον πού, μετά ἀπ' ὅλες αὐτές τίς διαμαρτυρίες, πῆγε γρήγορα νά καθίσει, μόλις εἶδε ἓνα κάθισμα ἐλεύθερο, σά νά φοβόταν μή τίς φάει. Γιά κοίτα – διηγήθηκα ἤδη τὴ μισή ἱστορία μου. Ἀναρωτιέμαι πῶς τά κατάφερα. Ὡς εἶναι πολύ εὐχάριστο τό γράψιμο! Μένει ὅμως τό πιό δύσκολο κομμάτι. Ἡ μετάβαση στήν ἐπόμενη ἰδέα. Πόσο μᾶλλον πού δέν ὑπάρχει μετάβαση. Προτιμῶ νά σταματήσω.

Ἀναίσθητο

I

Ἀνεθαίνω στό λεωφορεῖο.

– Πάει Σαμπερέ;

– Στραβομάρα ἔχεις; Δέ διαβάξεις;

– Συγγνώμη.

Μοῦ κόβει τό εἰσιτήριο.

– Ὅρίστε.

– Εὐχαριστῶ.

Κοιτάζω γύρω μου.

– Ρέ φίλε!

Φοράει ἓνα καπέλο μέ κορδόνι ἀντί γιά κορδέλα.

– Δέν προσέχεις λίγο;

Ἔχει ἓνα λαιμό πολύ μακρύ.

– Ἔλα Παναγία μου...

Τόν βλέπω πού τρέχει νά καθίσει.

– Πάλι καλά.

Λέω μέσα μου.

II

Ἀνεθαίνω στό λεωφορεῖο.

– Πάει Κοντρεσκάρπ;

– Στραβομάρα ἔχεις; Δέ διαβάξεις;

– Συγγνώμη.

Κάνει μιά μέ τή λατέθνα του καί μοῦ δίνει τό εἰσιτήριο μέ λίγο ὕψος.

– Ὅρίστε.

– Εὐχαριστῶ.

Περνάμε μπροστά στό σταθμό Σαίν Λαζάρ.

– Γιά δές, ὁ τύπος ἀπό προηγουμένως.

Τεντώνω τό αὐτί μου.

– Πρέπει νά ράψεις ἄλλο ἓνα κουμπί στό παλτό σου.

Τοῦ δείχνει ποῦ.

– Τό παλτό σου εἶναι πολύ ἀνοιχτό στό πέτο.

Δέν ἔχει ἄδικο.

– Πάλι καλά.

Λέω μέσα μου.

Μεροληπτικό

Μετά από μία υπερβολική άναμνη, τό λεωφορείο φάνηκε επιτέλους νά στρίβει στή γωνιά κι ἤρθε καί φρενάρησε σύρριζα στό πεζοδρόμιο. Ἄλλοι κατέβηκαν, ἄλλοι ἀνέβηκαν: ἐγώ ἀνῆκα σ' αὐτούς τούς τελευταίους. Στοιδαχτήκαμε στήν πλατφόρμα. Ὁ εἰσπράκτωρ τράβηξε μέ δύναμη ἕνα καλώδιο θορυβοποιό καί τό ὄχημα ξεκίνησε. Ἀφοῦ σημείωσα πρόχειρα σ' ἕνα σημειωματάριο τόν ἀριθμό τῶν εἰσιτηρίων πού ἔπρεπε νά κόψει ὁ εἰσπράκτωρ, βάλθηκα νά παρατηρῶ τούς γύρω μου ἐπιβάτες. Κι ἦταν μόνο ἄντρες. Καμιά γυναίκα. Τό πράγμα λοιπόν δέν εἶχε καί πολύ ἐνδιαφέρον. Γρήγορα ὅμως ἀνακάλυψα τό καϊμάκι τῆς λάσπης πού μέ περικυκλίζει: ἕνα ἀγόρι, καμιά εἰκοσαριά χρονῶ, πού φοροῦσε ἕνα μικρό κεφάλι πάνω σ' ἕνα μακρύ λαιμό κι ἕνα μεγάλο καπέλο πάνω στό μικρό κεφάλι του κι ἕνα μικρό κομπούλικο κορδόνι γύρω ἀπ' τό μεγάλο του καπέλο.

Τό φουκαρά, εἶπα μέσα μου.

Δέν ἦταν ὅμως μόνο φουκαράς, ἦταν καί στριμμένος. Ἐφτασε στά ὄρια τῆς ἀγανάκτησης, ὅταν κατηγορήσε ἕναν ἀστό πού στεκόταν δίπλα του πῶς τοῦ ἔλιωνε τά πόδια κάθε φορά πού πέραγε ἕνας ἐπιβάτης, εἴτε γιά ν' ἀνέβει εἴτε γιά νά κατέβει. Ὁ ἄλλος τόν κοίταξε μ' ἕνα σοδαρό βλέμμα, ψάχνοντας τήν κατάλληλη σκαιή ἀπάντηση ἀπό κείνο τό ὀλοκληρωμένο ρεπερτόριο πού πρέπει νά 'χει πάντα μαζί του καθῶς θά διέρχεται τίς διάφορες περιστάσεις τῆς ζωῆς, ἐκείνη ὅμως τή μέρα ὀρισκόταν ἔξω ἀπ' τά νερά του. Ὅσο γιά τό νεαρό, φοβοῦμενος μήν εἰσπράξει δυό σκαμπίλια, ἐπαφελήθηκε ἀπ' τήν ξαφνική ἀπελευθέρωση μιᾶς θέσης κι ἔτρεξε νά καθίσει.

Κατέβηκα πρίν ἀπ' αὐτόν κι ἔτσι δέν μπόρεσα νά συνεχίσω τήν παρατήρηση τῆς συμπεριφορᾶς του. Τόν εἶχα προορίσει λοιπόν γιά τή λησμονιά ὅταν, δυό ὥρες ἀργότερα, ἐγώ πάνω στό λεωφορείο, ἐκεῖνος πάνω στό πεζοδρόμιο, τόν ξαναεἶδα στήν Κούρ ντέ Ρόμ, ἀπαράλλαχτα ἀξιοθρήνητο.

Ἐκοθε δόλτες πάνω κάτω συντροφιά μ' ἕνα φίλο του, πού θά ἔπρεπε νά εἶναι ὁ δάσκαλός του σέ θέματα κομψότητας καί πού τόν συμβόλευε, μέ τή σχολαστικότητα τοῦ δανδῆ, νά μικρύνει τό ἄνοιγμα τοῦ πέτου τοῦ παλτοῦ του, ράβοντας ἕνα πρόσθετο κουμπί.

Τό φουκαρά, εἶπα μέσα μου.

Ὑστερα, οἱ δυό μας, λεωφορείο μου, συνεχίσαμε τό δρόμο μας.

Σονέτο

Ένας φτωχοταλαίπωρος, πού θύμιζεν άπάχη,
μ' ένα καπέλο παρδαλό καί μέ λαιμό μακρύ,
περίμενε – τί θάσανο! – στή στάση ένα πρωί,
νά 'ρθεί τό λεωφορείο του γιά νά ριχτεί στή μάχη.

Σά στάθη όμπρός του τ' όχημα, μέσα του είπε «όρμα!»,
τί ή άπαντοχή τόν έλιωσ' ώσπου νά 'ρθεί εκείνο τό S,
καί νιώθοντας πρωτόγνωρες καί άγριες ήδονές,
έδωσε μιά καί βρέθηκε στοῦ κήτους τήν πλατφόρμα.

Άλίμονο όμως τοῦ 'λαχε μπροστά του ένα γομάρι,
πού μιά, δύο, τρεῖς, δέν άντεξε, τόν έβρισε άφου
σέ κάθε άπότομη στροφή τοῦ πάταε τό ποδάρι,

μά πῆε καί κάθισε μακριά, νά διαλυθοῦν τά νέφη.
'Αργότερα, ένας φίλος του, στήν πόρτα ενός σταθμοῦ,
γιά ένα μικρό σκατόκουμπο τοῦ χάλασε τό κέφι.

Όσφρητικό

Σ' εκείνο τό μεσημεριάτικο S υπήρχε, έξω άπ' τίς συνηθισμέ-
νες μυρουδιές (μυρουδιές άπό άρκουδες, βοσκοπούλες, γερόν-
τια, δεσποτάδες, έρμαφρόδιτους, ζωντοχήρους, ήλίθιους,
θεομπαῖχτες, ίεραπόστολους, κοσμοναῦτες, λιγνιτωρύχους, με-
τεωρολόγους, νάνους, ξενοδόχους, όνειροπόλους, πετροπέρδι-
κες, ρακοσυλλέκτες, σπερματοδότες, τροβαδούρους, ύφαντές,
φονιάδες, χειρομάντες, ψωραλέους καί ώτορινολαρυγγολό-
γους) – υπήρχε μιά κάποια όσμή ενός μακρόστενου νεανικοῦ
λαιμοῦ, μιά κάποια άπόπνοια κορδονιοῦ, μιά κάποια βρώμα
άναιδείας καί δυσκοιλιότητας, πού ήταν τόσο χαρακτηριστι-
κές, ώστε, όταν ξαναπέρασα δύο ώρες άργότερα άπ' τό σταθμό
Σαίν Λαζάρ, τίς επισήμανα καί τίς άναγνώρισα στό κοσμητι-
κό, λεπτό καί περίκομπο άρώμα πού άναδινόταν άπό ένα κα-
κοτοποθετημένο κουμπί.

Ἐκεῖνο τό λεωφορεῖο εἶχε μιά δική του γεύση. Περιέργη, ἀλλ' ἀναμφισβήτητη. Δέν ἔχουν ἴδια γεύση ὅλα τὰ λεωφορεῖα. Ἔτσι λένε, ἀλλά ἔχουν δίκιο. Μιά δοκιμὴ θὰ σᾶς πείσει. Ἐκεῖνο τό λεωφορεῖο (ἕνα S, γιὰ νά μὴν ἀφήσουμε κανένα σκοτεινό σημεῖο) εἶχε μιά μικρὴ γεύση καθουρντισμένου φυσιτικιοῦ – δέν σᾶς λέω τίποτ' ἄλλο. Ἡ πλατφόρμα εἶχε τὴ δική της γεύση: φυσιτικιοῦ, ὄχι μόνο καθουρντισμένου, ἀλλὰ καὶ ποδοπατημένου. Σέ ὕψος ἕνα κι ἐξήντα ἀπ' τό πάτωμα, ἕνας λιχούδης, ἂν βρισκόταν ἐκεῖ γύρω, θὰ μπορούσε νά γλείψει κάτι ξινούτσικο, πού ἦταν ὁ λαιμός ενός ἄντρα καμιά τριανταριά χρονῶ. Κι εἴκοσι ἑκατοστὰ ἀκόμα πιό κάτω, προσφερόταν σ' ἕνα ἐξασκημένο οὐρανίσκο ἢ σπάνια ἀπόλαυση ενός πλεχτοῦ κορδονιοῦ μέ κάποια γεύση κακάο. Στὴ συνέχεια, γευτήκαμε τὴν τσίχλα τοῦ καθγᾶ, τὰ ζεστά κάστανα τῆς ἑξαψης, τὰ σταφύλια τῆς ὀργῆς καὶ τὰ τσαμπιά τῆς πίκρας.

Δυὸ ὥρες ἀργότερα, μᾶς προσφέρθηκε τό ἐπιδόρπιο: ἕνα κουμπὶ πανωφοριοῦ... ἕνα φουντούκι μέ τὰ ὅλα του...

Τὰ λεωφορεῖα εἶναι ἀπαλά στό ἄγγιγμα, ἰδίως ὅταν τὰ παίρνεις ἀνάμεσα στά σκέλια καὶ τὰ χαϊδεύεις μέ τὰ δυὸ σου χέρια, ἀπ' τό κεφάλι πρὸς τὴν οὐρᾶ, ἀπ' τὴ μηχανὴ πρὸς τὴν καρότσα. Ὅταν ὁμως βρίσκεσαι μέσα στό λεωφορεῖο, αἰσθάνεσαι τότε κάτι πιό σκληρό καὶ πιό τραχύ ὅπως ἡ λαμαρίνα ἢ ἡ χειρολαβή, ἢ, καμιά φορά, κάτι πιό στρόγγυλο καὶ πιό ἐλαστικό ὅπως ἕνας κόλος. Μπορεῖς ἀκόμα ν' ἀγγίξεις ἕνα ἀντικείμενο μακρουλό καὶ παλλόμενο πού βγάζει ἠλίθιους ἤχους, ἢ ἕνα σκεῦος μέ σπειροειδὴ πλεξούδα, πιό ἀπαλή ἀπὸ ἕνα κομπολόι, πιό λεία ἀπὸ ἕνα ἀγκαθωτό συρματόσκοινο, πιό βελούδινη ἀπὸ ἕνα σκοινί καὶ πιό λεπτή ἀπὸ ἕνα καλώδιο. Ἡ, ἀκόμα, μπορεῖς ν' ἀγγίξεις μέ τό δάχτυλο τὴν ἀνθρώπινη βλακεία, ἐλαφρῶς σιχαμερὴ καὶ γλοιώδη, λόγω τῆς ζέστης.

Στὴ συνέχεια, ἂν κάνεις ὑπομονή μιά ἢ δυὸ ὥρες, τότε, μπροστά σ' ἕναν τοῖχο τραχύ στὴν ἀφή, μπορεῖς νά βουτήξεις τό χλιαρό σου χέρι στὴν ἐξαίσια δροσιά ενός κοκάλινου, κακοτοποθετημένου κουμπιοῦ.

Ὀπτικό

Ἄπ' τό βάθος πεδίου ἔρχεται τό λεωφορεῖο. Πλονζέ γιά ν' ἀνέβουμε. Καδράρομαι στή μέση τοῦ πλάνου. Μέ τό τράβελινγκ τοῦ λεωφορείου, ρίχνω μιὰ ματιά πανοραμικ στοῦ ντεκόρ. Ἕνας νεαρός μέ λαιμό προλονζέ καί ἕνα καπέλο φοντού ἀνσενέ, ξεκινᾷ ἕνα ἐπεισόδιο μέ τό διπλανό του, κατηγορώντας τον πώς τοῦ ἔχει ντεκουπάρει τά πόδια. Ὅταν ὁμως εἶδε πώς ὁ ἄλλος κάτι τέτοια μιξάζ τά μασάει καί κινδύνευε νά τοῦ κάνει τά μούτρα σινεμασκόπ, πάει ἀξελερέ καί κάθεται.

Στήν ἐπόμενη σεκάνς, εἶναι στήν Porte des Lilas μ' ἕνα φίλο του, πού τοῦ δίνει σκηνοθετικές ὁδηγίες πῶς νά μοντάρει ἕνα καρέ στοῦ παλτό του.

Ἀκουστικό

Ξεφυσώντας καί πορδίζοντας, τό S ἦρθε κι ἔτριξε σύρριζα στοῦ σιωπηλοῦ πεζοδρόμιου. Τό τρομπόني τοῦ ἥλιου σάλπισε μεσημέρι σέ λά ὕφεση. Οἱ ἄνθρωποι στήν οὐρά τσίριζαν σάν καραμουζες. Μερικοί ἀνέδθηκαν κατά ἕνα ἡμιτόνιο, πού τοὺς ἦταν βέβαια ἀρκετό γιά νά τοὺς πάει τό λεωφορεῖο ἴσαμε τό Σαμπερέ μέ τίς τραγουδιστές στοές. Ἀνάμεσα στοὺς ἀσθμαίνοντες ἐκλεκτούς, ἦταν κι ἕνα κλαρινέτο, πού τά θάσανα τοῦ ἔχαν προσδώσει ἀνθρώπινη φωνή καί τή διαστροφή τοῦ καπελά γιά νά φοράει πάνω στό κύμβαλο ἕνα ὄργανο σάν κιθάρα πού ἐπλεξε τίς χορδές της γιά νά φτιάξει μιὰ ζώνη. Ξαφνικά, καταμεσῆς αὐτῆς τῆς ἁρμονίας σέ ἐλάσσονα ἀνάμεσα σέ ρέκτες ἐπιδάτες καί συγκαταβατικές ἐπιδάτιδες, καί τῶν τρεμουλιαστῶν βελασμάτων τοῦ εἰσπράκτορα, ξεσπάει μιὰ καταγέλαστη κακοφωνία, ὅπου ἡ λύσσα τοῦ κοντραμπάσου πνίγηκε μέσα στήν ἔξαψη τῆς σάλπιγγας καί τόν τρόπο τοῦ φαγκότου.

Στή συνέχεια, ὕστερα ἀπό ἕνα ψίθυρο, μιὰ σιωπή, μιὰ παύση καί μιὰ διπλή παύση, ξεσπάει ἡ θριαμβικὴ μελωδία ἐνός κουμπιοῦ πού ὑψώνεται στήν πιό πάνω ὀκτάβα.

Τηλεγραφικό

ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ ΦΙΣΚΑ ΣΤΟΠ ΝΕΑΡΟΣ ΜΑΚΡΥΛΑΙΜΗΣ ΚΑΠΕ-
ΛΟ ΠΛΕΞΟΥΔΑ ΤΣΑΚΩΝΕΤΑΙ ΑΓΝΩΣΤΟ ΣΥΝΕΠΙΒΑΤΗ
ΑΝΕΥ ΠΡΟΦΑΝΟΥΣ ΛΟΓΟΥ ΣΤΟΠ ΘΕΜΑ ΔΑΧΤΥΛΑ ΠΟ-
ΔΙΩΝ ΣΥΝΘΛΙΒΟΝΤΑΙ ΕΠΑΦΗ ΤΑΚΟΥΝΙ ΕΠΙΤΗΔΕΣ ΣΤΟΠ
ΝΕΑΡΟΣ ΑΦΗΝΕΙ ΜΕΣΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΘΕΣΗ
ΣΤΟΠ ΩΡΑ ΔΥΟ ΠΛΑΤΕΙΑ ΡΟΜ ΝΕΑΡΟΣ ΑΚΟΥΕΙ ΕΝΔΥΜΑ-
ΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΦΙΛΟΥ ΣΤΟΠ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ
ΚΟΥΜΠΙΟΥ ΣΤΟΠ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ.

Τραγούδι

Στὸ λεωφορεῖο τὸ μεσημέρ’
 – καὶ δέν σᾶς κάνω τόν ἐξπέρ –
 γυρνώντας σπίτι,
 βλέπω στὸ διάδρομο στητὸ
 ἓνα γελοῖ-
 ἓνα γελοῖ-
 ἓνα γελοῖο νεαρό.

Εἶχε λειράκι σάν κοκόρ’
καί στοῦ καπέλου του τό μπόρ
ἕνα σιρίτι.
Καί στά καλά καθούμενα
τόν πιάνει λύ-
τόν πιάνει λύ-
τόν πιάνει λύσσα καί μοῦ ὀρμᾶ.

Σάν εἶδε πῶς δέν τόν συμφέρ’
 κι ἔτρεμε σάν τό κομπρεσέρ
 μή φάει ξύλο,
 τήν κοπανᾶ φουλαριστός
 καί καταλή-
 καί καταλή-
 καί καταλήγει καθιστός.

Τό ξαναεἶδα τό στουρνάρ’
λίγο μετά, στό Σαῖν Λαζάρ,
μέ κάποιον φίλο,
ν’ ἀκούει ἀδιάφορος πού λές
κάτι ἡλί-
κάτι ἡλί-
κάτι ἡλίθιες συμβουλές.

*Ἀντιμεταθέσεις
κατ' αὐξουσες ομάδες γραμμάτων*

Ραγὺρ μιαμέ εσημέ ωστόμ ωστήν ριπάν λατφό πίσωπ οσλεω
ρμαεν ουεῖδ φορεῖ εαρόμ αεναν μακρὺ επολύ πούφο λαιμό
ἔνακα ροῦσε ουεῖχ πέλοπ τουέν εγύρω ονιαν ακορδ τίκορ δέ-
λα. Ὅνεαρό ξάφνου τηκεμέ σαρπάχ λανότο ἔναδιπ πρόφασ
υμετήν χατοῦπ ηπώστα ταπόδι ατοῦσε οράπου ακάθεφ νανήκα
ἀνεβαί ανεπιβ τεδαίν άτες. Ἐγρήγορ παράτησ δένταγι ατήν-
κου ησεμιάθ αναριχτ εσκελεύ θερη.

Ὡρες ἄργότ ερατόν μερικ εστόν μπρός τάξανα σταθ μοσαίν
στό εῖδα νά μεέναφ τουλαζάρ ἴλο πουτού κουθέντ λεγετιάζει
τοπά νωλίγο πανωνά τοῦ ἀνε παλ τούτου κουμ βάσει πί.

*Ἀντιμεταθέσεις
κατ' αὐξουσες ομάδες λέξεων*

Μέρα μιά κοντά μεσημέρι, στήν πάνω πλατφόρμα πίσω λεω-
φορείου ἑνός γραμμῆς τῆς S πρόσεξα νεαρό ἕναν πολύ λαιμό
μακρὺ μέ περιτριγυρισμένο πού καπέλο φοροῦσε κορδόνι μ'
ἕνα. Ξαφνικά μ' ἕνα του τά ἔβαλε διπλανό πρόφαση πώς φορά
μέ κάθε τήν πατοῦσε πού ἀνεβαῖναν τά πόδια τοῦ κατεβαῖναν
ἢ ἐπιδάτες. Στή μέση συζήτηση ὁμως παράτησε τήν ἐλεύθερη
γιά νά θέση σέ μιά ριχτεῖ.

Μερικὲς ὥρες ἀργότερα, ξαναεῖδα τό κουμπί μπροστά στό
πάνω πάνω παλτό του, νά κουθεντιάζει μέ τόν σταθμό Σαίν
Λαζάρ πού τοῦ ἔλεγε ν' ἀνεβάσει λίγο ἕνα φίλο του.

Dans un hyperautobus plein de pétrolonautes, je fus martyr de ce microrama en une chronie de métaffluence: un hypotype plus qu' icosapige avec un pétase pericyclé par caloplegme et un macrotrachile eucylindrique anathématise emphatiquement un éphémère et anonyme outisse, lequel, à ce qu' il pseudologeait, lui épivedait sur les bipodes, mais, dès qu' il euryscopa une coenotopie, il se péristropha pour s' y catapelter.

En une chronie hystère, je l' ésthétise devant le sidérodromeux stathme Hagiolazarique, péripatant avec un compsanthrope qui lui symboulait la métacinése d' un omphale sphincter.

Σ' ένα λεωφορείο S, θεωρούμε τό σύνολο E τών καθημένων επιβατῶν καί τό σύνολο O τών ὀρθίων επιβατῶν. Σέ μιá δεδομένη στάση, ὑπάρχει τό σύνολο Π τών ἀνθρώπων πού περιμένουν τό λεωφορείο. Ἐστω A τό σύνολο τών επιβατῶν πού ἀνεδαίνουν· τό σύνολο αὐτό εἶναι ἀφ' ενός μέν ὑποσύνολο τοῦ Π, ἀφ' ἑτέρου δέ ἔνωση τοῦ A' (τοῦ συνόλου τών επιβατῶν πού στέκονται ὀρθιοί στήν πλατφόρμα) καί τοῦ A'' (τοῦ συνόλου τών επιβατῶν πού πρόκειται νά καθίσουν). Νά ἀποδειχθεῖ ὅτι τό σύνολο A'' εἶναι κενό.

Ἄς θεωρήσουμε ὡς T τό σύνολο τών τζιτζιφιόγκων καί ὡς {τ} τήν τομή τῶν συνόλων T καί A', πού ἀποτελεῖται ἀπό ἕνα μόνο στοιχεῖο. Κατ' ἀκολουθίαν τῆς ἐπικάλυψης τῶν ποδιῶν τοῦ τ ἀπό τά πόδια τοῦ ψ (κάποιου στοιχείου τοῦ A', διάφορου τοῦ τ), παράγεται ἕνα σύνολο Λ τῶν λέξεων πού ἐκφέρει τό στοιχεῖο τ. Δεδομένου ὅτι τό σύνολο A'' καθίσταται μή κενό, νά ἀποδειχθεῖ ὅτι τώρα ἀποτελεῖται ἀπό τό μοναδικό στοιχεῖο τ.

Ἐστω τώρα Π' τό σύνολο τῶν πεζῶν πού ὁρίζονται μπροστά στό σταθμό Σαῖν Λαζάρ, {τ, τ'} ἡ τομή τοῦ T καί τοῦ Π', K τό σύνολο τῶν κουμπιῶν τοῦ παλτοῦ τοῦ τ, K' τό σύνολο τῶν δυνατῶν μετακινήσεων τῶν κουμπιῶν αὐτῶν κατά τή γνώμη τοῦ τ'. Νά ἀποδειχθεῖ ὅτι ἡ ἀντιστοιχία τοῦ K ὡς πρός τό K' δέν εἶναι ἀμφιμονοσήμαντη.

Σ' ένα μεγάλο δημόσιο αυτοκίνητο όχημα άστικων μεταφορων, με χαρακτηριστικό του δρομολογιου του τό δέκατο ένατο γραμμα του λατινικου αλφαβήτου, ένας εκκεντρικός νεαρός, που κόλλησε ένα παρατσούκλι στο Παρίσι τό 1942, που τό μέρος του σώματός του, τό όποιο ένώνει τό κεφάλι με τούς ώμους, εκτεινόταν σε κάποιο μήκος, και που φορούσε στό έσχατο προς τά άνω μέρος του σώματος ένα κάλυμμα μεταβλητου σχήματος, περιτριγυρισμένο από ένα είδος λεπτής κορδέλας φτιαγμένης σαν πλεξούδα – αυτός λοιπόν ό εκκεντρικός νεαρός, αφού καταλόγισε σε ένα άτομο που, μέσω του ιδίου λεωφορείου, μετακινιόταν από ένα σημείο της πόλης σε ένα άλλο, τό σφάλμα που συνίστατο στο ότι τοποθετούσε τά πόδια του, τό ένα κατόπιν του άλλου, πάνω στα δικά του, κατευθύνθηκε για νά θέσει τόν έαυτό του πάνω σ' ένα έπιπλο, που προορίζεται στο νά μπορούμε νά καθόμαστε πάνω του – έπιπλο, που τώρα είχε γίνει μή κατειλημμένο.

Έκατόν είκοσι λεπτά αργότερα, τόν είδα ξανά μπροστά σ' ένα συγκρότημα κτιριων και σιδηροδρομικών γραμμων, όπου πραγματοποιείται ή αποθήκευση των έμπορευμάτων και ή επίδιδασή ή αποδιδασή των ταξιδιωτών. Ένας άλλος εκκεντρικός νεαρός, που κόλλησε κι αυτός ένα παρατσούκλι στο Παρίσι τό 1942, του 'δινε τή γνώμη του σχετικά με εκείνο που έπρεπε νά γίνει ως προς ένα κυκλάκι από μέταλλο, από κόκαλο, από ξύλο κλπ., καλυμμένο ή όχι με ύφασμα, που χρησιμεύει για τήν προσάρτηση των ρούχων (στή συγκεκριμένη περίπτωση, ενός ανδρικού ρούχου που φοριέται πάνω από τά άλλα).

Τ' όχημα φτάνει
ένα καπέλο μπαίνει
ξεσπάει καθγάς.
Στό Σαίν-Λαζάρ κατόπιν
ένα κουμπί δεσπόζει.

Ἐλεύθεροι σίχοι

Τό λεωφορεῖο
γεμάτο
ἢ καρδιά
ἀδειανή
ὁ λαιμός
μακρύς
τό κορδόνι
πλεξούδα
τά πόδια
πλακωτά
πλακωτά καί πατημένα
ἢ θέση
ἐλεύθερη

κι ἡ ἀναπάντεχη συνάντηση δίπλα στό σταθμό μέ τά χίλια
σθηστά φῶτα
ἐκείνης τῆς καρδιάς, ἐκείνου τοῦ λαιμοῦ, ἐκείνης τῆς κορδέ-
λας, ἐκείνων τῶν ποδιῶν,
ἐκείνης τῆς ἐλεύθερης θέσης,
κι ἐκείνου τοῦ κουμπιοῦ.

Κρυπτογραφικό

Στή λεοπάρδαλη Υ, γύρω στό μεσοφύρι. Ἕνας τυπογράφος, περίπου 32 χρωμάτων, φορᾷ ἕνα περίεργο καπετανάτο, μέ πλεμόνι ὀλόγυρα ἀντί γιά κορδελιάστρα. Ὁ λαίλαπας του ἦταν μακρύς, σά νά τοῦ τόν εἶχαν τρομοκρατήσῃ. Κοσμοναῦτες κατεβαίνουν. Ὁ περί οὗ ὁ λογάριθμος τσακώνεται μέ τόν διπλωμάτη του. Τοῦ λέει πῶς τοῦ πατινάριζε τά ποδήλατα κάθε φορεσιά πού κατεβαῖναν ἢ ἀνεβαῖναν ἐπιδήτορες. Βλέποντας ὅμως μιά ἐλεύθερη θεσμοθέτηση, τρέχει νά καθυστερήσῃ.

Ὅχτώ ὠροσκόπια ἀργότερα, τόν ξαναβλέπω ἔξω ἀπ' τό σταθροποιητή Λάζαρο. Εἶναι μαζί μ' ἕνα φιλάσθενό του πού τοῦ λέει: «Πρέπει νά ραντίσεις λίγο πιό πάνω τό κουμκάν τῆς πανωλεθρίας σου». Τοῦ ἐξηγεῖ πού (στό πετροκέρασο) καί γιατί.

Φτωχό

Πού λές, στήθηκα στή στάση ὥσπου στάθηκε τό λεωφορεῖο. Μπαίνει ἓνας μ' ἓνα μακρὺ τέτοιο κι ἓνα πράμα στό κεφάλι μ' ἓνα μαραφέτι. Ὅπωςδήποτε τοῦ μπήκε τοῦ διπλανοῦ του γιατί πῆγε νά τοῦ βγεῖ ἀπό δίπλα. Μετά τοῦ μπήκε νά πάει νά κάτσει σ' ἓνα ἀπ' αὐτά τὰ πῶς τὰ λένε.

Πιό ὕστερα, μπροστά στό σταθμὸ Σαίν-Κι-Ἐγώ-Δέν-Ξέρω-Τί, ἓνας φίλος του τοῦ ἔλεγε τοῦ τύπου, νά ράψεις, λέει, τοῦ ἔλεγε, λίγο πιό πάνω ἐτοῦτο σου.

Αὐτά.

Ἀμερικανισμοί

Ἐνα ντέι, γύρω στό νούνι, πάνω στό μπούσι πού μᾶς πῆγαινε στό Σαμπερέι, λουκάρω ἓνα τζούνιορ σάν κλόουν: τό νέκι του ἦταν δέκα Ἴντσες καί στό χᾶτι του εἶχε ἀντί γιὰ ριμπόνι ἓνα στρίνγκο. Στά ξαφνικήσιον, ὁ τζούνιορ ἔγινε φουντούκια κι ἀκιουζάρισε ἓνα τζέντλεμαν πῶς τοῦ πάταγε τὰ φούτια. Πρίν ὅμως ὁ ἄλλος τοῦ δώσει κάνα σουτ καί τόν θγάλει μπί-ἔλ-ἄρ, διάλεξε ἓνα ἄδειο τσέρι σ' ἓνα κόρνερ καί βγήκε ἄουτ.

Δυό ὥρες ἀργότερα, πῆρα ἓνα νέο σόκ: εἶδα ξανά τόν στάρ τοῦ σκέτς ἔξω ἀπ' τό μπάρ τῆς Κούρ ντέ Ρόουμ. Ἦταν μ' ἓνα φρέντι του τοῦ ἴδιου σέξ, πού τοῦ ἔδινε ὀπίνιες γιὰ τό κολλάρο τῆς ρεντιγκότας του.

Προσθέσεις

Ἐμιά ἀμέρα θγύρω ἰστό τμεσημέρι, μπάνω ἰστὴν μπίσω
μπλατφόρμα κενός κλεωφορεῖται, κόχι σμακριά ντοῦ σπάρκου
Ἐμονσό, σπρόσεξα πένα κνεαρό ἀμέ γένα κλαιμό μπολύ σμα-
κρύ φκαί λένα σκαπέλο ἀπεριτριγυρισμένο ψαλό φένα γκορ-
δόνη γαντί ὑγιά γκορδέλα. Ὅστα γκαλά σκαθούμενα, φόρηξε
ὥστό γδιπλανό στου, ὠμέ πτὴν σπρόφαση ὑπὼς φωτοῦ ἀπατοῦ-
σε ντά μπόδια γκάθε ὑφορά μπού κκάποιος σκατέβαινε ἢ θα-
νέβαινε. Ξάφησε τόμως στή τουζήτηση ὥσθι τμέση ἀγιά ἰνά
τριχτεῖ ὥσε ἰμιά χθέση λάδεια.

[illegible]

Παρενθέσεις

Μίξα μέτρα γύρνω σιτό μπεσημέρι, πιάνω στρήν πίτσω πλα-
τοφόρμα έντός λεγωφορείου, όχθι μακρινά τσουῦ πάρικου
Μουνσό, πρόστεξα ένια νεχαρό μπέ έντα λαριμό πουλύ μακα-
ρύ καψί ένθα καρπέλο περιτυριγυρισμένο άπό έντα κορδόντι
άντλι γειά κορδοδέλα. Σωτά καλιά καθούμπена, όρμηξε σντό
διπλαϊνό τσου, μπέ τζήν πρόφταση πώς τσουῦ παλτουσε τρά
πρόδια κάιθε φορνά πολύ κάποιλος καντέβαινε ή άντέβαινε.
Άφτσησ όρμωσ τρή συνζήτηση σωτή μέσση γιθά ντά ραιχτεϊ
στε μίξα θέαση άρδεια.

[illegible]

Μιάς μέρατ γύρων στόξ μεσημέρια, πάνως στήνω πλατφόρ-
μαν ένόσω λεωφορείουμ, ὄχιθ μακριάι τούς πάρκουφ Μονσόκ,
πρόσσεαβ έναρ νεαρόμ μέσ ένατ λαιμόπ πολύς μακρύς καίς
έναξ καπέλου περιτριγυρισμένοι άπόψ έναμ κορδόνια άντίς
γιάδ κορδέλαφ. Στάρ καλάι καθούμεναξ, ὄρηξες στόν διπλα-
νός τους, μέσ τήνα πρόφασης πώσω τούς πατουσες τάς πόδιαρ
κάθεν φοράν πούφ κάποιουσ κατέβαινες ἤ άνέβαινεθ. "Αψησεβ
ὄμωσα τήπ συζήτησης στήλ μέση γιάθ νάξ ριχτείψ σέρ μιάς
θέσης άδειασε.

Λίγεςι ὥρεσι ἀργότερα, τότε εἶδαι πάλια μπροστάν στοψ
σταθμόχ Σαίντ Λαζάρμ. Κουθένταλζεξ μέχ ἕναρ φίλολ τους
πούλ τοῦ ὀνεβ συμβουλέσς σχετικέσδ μέν ἕναπ κουμπίφ τοῦκ
πανωφοριούυύύύύύύύύύύύύύύύύύύ τουψ.

ΑΡΘΡΑ: ὁ, ἡ, οἱ, τό, τά.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ: μέρα, μεσημέρι, πλατόφορμα, λεωφορείο, γραμμή S, μεριά, πάγκο, Μονό, άντρας, λαϊμός, καπέλο, κορδόνι, κορδέλα, συνεπιβάτης, πόδι, φορά, κουθέντα, θέση, ώρα, σταθμός, Σαίν Λαζάρ, συζήτηση, φίλος, πέτο, παλτό, ράφτης, κουμπί.

ΕΠΙΘΕΤΑ: πλήρες, περιτριγυρισμένο, μακρύς, μεγάλος, πλεχτό, ἐλεύθερη.

ΡΗΜΑΤΑ : προσέχω, φορῶ, κατηγορῶ, προφασίζομαι, κάνω, περνῶ, ἀνεβαίνω, κατεβαίνω, ἐγκαταλείπω, ρίχνομαι, ξανα-
βλέπω, λέω, μικραίνω, κάνω, ράβω.

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ: ἐγώ, αὐτός, ἐκεῖνος, πού, κάθε, κάποιος.

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ: πίσω, δίπλα, δυνατά, επίτηδες, άλλοῦ, γρήγορα, αργότερα.

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ: πρὸς, ἐπὶ, ἐντὸς, μετὰ, ἀπὸ, εἰς.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ: καί, ἐνῶ, πώς.

Μαί ρέμα γώρω τσό μερημέσι, νάπω νήτς σώπι φαρμπότλα
σονέ φεωρολείου, ἴχο κραμιά οὔτ κράπου Σομόν, ξέπροσα ἄνε
ἀερόν ἔμ ἄνε μαιλό λύπο κρύμα κιὰ ἄνε πελόκα πετριγυρρισι-
μένο ἀόπ ἄνε νιρδόκο ἴντα γαί λορδέκα. Σάτ λακά μεθούνακα,
μήξορε τός πολδανί ουτ, ἔμ ἦτ φάσπορη σώπ οὔτ σουτέπα ἄτ
δόπια θέκα ράφο οὔπ ποιόσκα θαινέτακε ἦ θαινέανε. Σέαφη
σώμο ἦτ συτήζηση τῆς σήμε αἶγ ἄν χτιρεῖ ἔς αἶμ σέθη ἔδαια.

Λέγις σερώ ἀρτέραγο, νότ ἄδει λίπα τάμπρος τός μόσταθ
Ναῖς Ραζάλ. Βουκέντιαζε ἔμ ἄνε λόφι ουτ οὔπ τοῦ ἴνιδε βουλ-
συμές κισχετίς ἔμ ἄνε μπίκου οὔτ φορωπιανου ουτ.

Μιά μέρα ἀπό μπρός γύρω στό μεσημέρι ἀπό πίσω πάνω
στήν πίσω ἀπό μπρός πλατφόρμα ἐνός λεωφορείου ἀπό μπρός
σχεδόν γεμάτου ἀπό πίσω, πρόσεξα ἀπό μπρός ἕναν ἄντρα
ἀπό πίσω πού εἶχε ἀπό μπρός ἕνα μακρύ λαιμό ἀπό πίσω κι
ἕνα καπέλο ἀπό μπρός μέ μιά πλεξούδα ὀλόγυρα ἀπό πίσω ἄν-
τί γιά μιά κορδέλα ἀπό μπρός. Ξαφνικά τοῦ ἦρθε ἀπό πίσω νά
τσακωθεῖ ἀπό μπρός μ' ἕναν πεισινό του ἀπό μπρός πού, καθώς
ἔλεγε ἀπό μπρός, τοῦ πατοῦσε ἀπό πίσω τά πόδια ἀπό μπρός,
κάθε φορά πού ἀνέβαιναν ἀπό πίσω ἐπιβάτες ἀπό μπρός.
Ὕστερα πῆγε ἀπό πίσω νά καθίσει ἀπό μπρός, γιατί μιά θέση
ἀπό πίσω εἶχε ἐλευθερωθεῖ ἀπό μπρός.

Λίγο ἀργότερα ἀπό πίσω τόν ξαναεῖδα ἀπό μπρός μπρός στό
σταθμό Σαίν Λαζάρ ἀπό πίσω μ' ἕνα φίλο ἀπό μπρός πού τοῦ
ἔδινε ἀπό πίσω συμβουλές κομπόητας.

Κύρια ονόματα

Πάνω στην πίσω Νόρμα ενός υπερπλήρους Ἀγασίλου, πρόσεξα έναν Ἀναστάσιο πού περνιόταν γιά πολύ Ἀδωνις, μ' ἓνα περίεργο Στέφανο στό κεφάλι. Ξαφνικά, ὁ Νάρκισσος αὐτός τά 'βαλε μ' ἓνα διπλανό του Εὐγένιο, πώς τάχα τοῦ πατοῦσε τόν Οἰδίποδα κάθε φορά πού κατεβαῖναν ἢ ἀνεβαῖναν Οὐννοι. Πάνω πού ἤμουν ἔτοιμος νά δρμήξω Ἐπίκουρος, ὁ Ἀλέξανδρος πῆγε καί κάθισε Γρηγόριος.

Δυό Ὀροφέρνης ἀργότερα, τόν ξαναεῖδα μπρός στόν Ἅγιο Λάζαρο. Κουβέντιαζε μέ τόν Φιντία του, πού τοῦ 'λεγε πώς ὁ Πέτρος τοῦ παλτοῦ του ἦταν πολύ ἀνοιχτός κι ἄλλες τέτοιες Βαρβάρες.

Σημειολογικό

Σ' ἓνα ὑπάλλληλο ἐπίπεδο, πρόκειται γιά τήν ἀρθρωτή σύνταξη τοῦ μοτίβου τῶν διαπλεγματικῶν σχέσεων ἀνάμεσα στούς ἐγκιβωτισμένους ἐπιβάτες ενός λεωφορείου.

Στή συγκεκριμένη καταδήλωση, ὁ ἥρωας (γεμάτος ἀληθοφανή φετίχ, ὅπως λ.χ. ἓνα ἀποδιαρθρωμένο καπέλο) ἐνορμᾷ σ' ἓνα παράπλευρο ἐτερογενές μόνημα, ἐπειδή ἔχει ἐνδείκτες πώς τοῦ προκαλεῖ μιᾷ σκόπ-ἡ-μή ἀντίστιξη, πού ἀποσκοπεῖ στήν arhaphisis του καί, χωρίς καμιᾷ ἐντροπία, τοῦ θγάζει ἓνα λανγκάζ χωρίς προηγούμενο. Μετά ἀπ' αὐτή τή διαναγωγή, ἡ ex-arhaphisis: τό σημαῖνον ἀναδιπλώνεται καί ἀποστασιοποιεῖται.

Σέ μιᾷ μετα-χρονική παλινδρομή, τόν τοπολογῶ βλεπτικά ἔξω ἀπό ἓνα διασταθμό. Εἶναι μέ τό μοντέλο τῆς ἀμφίσημης του διττότητας, πού τοῦ λέει συνεμφατικά νά αὐτορρυθμίσει τό Mantelknopf του.

Προϊούσης οὖν τῆς ἐσπέρας, ψόχῳ ἀπὼν οἴκαδε καὶ μηδὲν κάλλιον τούτου ποιεῖν ἔχων, ἤκουον τῶν συνεπιβαινόντων πολλῶν τε ὄντων καὶ λαλιστάτων· ἐδόκει μοι γὰρ παρατηρήτεον μειράκιόν τι αὐχῆν τε καὶ οὐδέ πω τραχηλόσιμον καὶ σκιαδηφορέον, ἦν δὲ τὸ σκιάδιον τούτου ἄηθες καὶ ἀμέτρως κεκοσμημένον καὶ καταγελάστως. Οὗτος οὖν ἤριζεν πρὸς τινὰ κατηγορῶν αὐτοῦ πεπατηκέναι τὸν ἑαυτοῦ κόθορνον· ἐμαίνετο δὲ φρεσὶν οὐκ ἀγαθῇσιν, λόγους ἱταμοὺς καὶ πάνυ ἀναιδήμονας ἐκσφενδονάων αὐτῷ· οὐ μέντοι πρότερόν γε ἀμφοτέροι ἐπαύσαντο ἐν ὀργῇ ἔχοντες ἀλλήλους πρὶν ξύμπαντες οἱ παροχούμενοι θυμωθέντες βίᾳ μὲν ἀναιμακτὶ δὲ εἰρήνην ἐπέβαλον αὐτοῖς· καὶ ὁ μείραξ καθεζόμενος ἐσιώπα.

Τῆς δ' αὐτῆς ἐσπέρας, οὐ πολλῷ ὕστερον τούτων, ἑώρακα τὸν μειρακίσκον ἐν μέσῃ ἀγορᾷ ἰστάμενον, γελῶντα τε καὶ φωνασκοῦντα μετὰ τῶν λοιπῶν ἀγοραίων. Ἦν δέ τις τοῦ ὄχλου, ὃς πλησιάσας τῷ νεανίσκῳ καὶ τὴν χεῖρα ἐπὶ τῷ πώγωνι αὐτοῦ θέμενος ἔφη· «Δεῖ σε σὸν ἱμάτιον ἱμάσι δῆσαι· κρύος γὰρ κρατερόν».

Μεσάνυχτα. Βρέχει. Τὰ λεωφορεῖα περνοῦν σχεδὸν ἄδεια. Πάνω στὴ στέγη ἐνός ΑΙ πού πάει πρὸς τὴ Βαστίλλη, ἓνας γεράκος πού ἔχει τὸ κεφάλι χωμένο στοὺς ὦμους καὶ δέν φοράει καπέλο εὐχαριστεῖ μιὰ κυρία πού στέκεται πολὺ μακριὰ του γιατί τοῦ χαϊδεύει τὰ χέρια. Ὑστερα πάει νὰ σταθεῖ ὄρθιος πάνω στὰ γόνατα ἐνός κυρίου πού ἐξακολουθεῖ νὰ καταλαμβάνει τὴ θέση του.

Δυὸ ὥρες νωρίτερα, πίσω ἀπ' τὸ σταθμὸ τῆς Λυόν, ὁ γεράκος αὐτός ἐκλείνε τ' αὐτιά του γιὰ νὰ μὴν ἀκούσει ἓνα ζητιάνο πού δέν ἤθελε νὰ τοῦ πεί πὼς ἔπρεπε νὰ κατεδάσει μιὰ ἐγκοπὴ πιὸ χαμηλά τὸ κάτω κάτω κουμπὶ ἀπ' τὸ ἐσώρουχό του.

Λατινικό

Sol erat in regionem zenithi et calor atmospheri magnissima. Senatus populusque parisiensis sudebant. Autobii passebant complete. In uno ex supradictis autobibus qui S denominationem portebat, hominem quasi junum, cum collo multi elongato et cum chapito a galono tressato cerclato vidi. Iste junior insultavit alterum hominem qui proximus erat: pietinat, inquit, pedes meos post deliberationem animae tuae. Tunc sedem libram vidente, cucurrit la.

Sol duas horas in coelo habebat descendues. Sancti Lazari stationem ferrocaminorum passente devant, junum supradictum cum altero ejusdem farinae qui arbiter elegantiarum erat et qui apropro uno ex boutonis capae junioris consilium donebat vidi.

Ομόηχο

Έ! Νά 'μαι! Σσσ! 'Η Μαίρη σ' τό λέω φορεῖο S μίξα μένα φύλλο καί πυρετό μά τί μασᾶνε, δές τα τά ξν' ἄψιλο μελέ ΜΟ-ΜΑ κρίκετ ἀραγμένο, γειά τή (ῶ, δίπλα!) νόστου τόν ζουλού σπίτι δές. Πανί ζώντας ὦμος μιά (ἄ! διάθεση!) ὁρμή σικέ τίγκα τ' ἔλαβε.

Ποιό εἰς τεράτων οἶδασιν τροφή, ἄ! μάλλωνε ὀπή ὅστοῦ λέγε (νά! ἀνέβα!) σύκα πώς τόκον δίων τοῦ πάνω for you too.

Ἰταλισμοί

Κοντά στό μετσοτζόρνο ἦρθε τό λεωφορέττο. Ἀδάντι! εἶπα μέσα μου καί μ' ἓνα σάλτο ἤμουνα τροβάτος στό γκρίζο μαρσεπιέτο του. Ἐκεῖ εἶδα ἓνα τζόδενο σάν ἀρλεκίνο: λοῦνγκος σάν κατσαβίδι καί πάνω στήν τέστα του φοροῦσε ἓνα καπέλο μέ γαρνιτούρα μία τρέσσα. Ξαφνικαμέντε, τά ἔβαλε μέ τόν βιτσίνο του (ἓνα σινιόρε ντελικάτο, ὅλο φινέτσα), γιατί – λέει – τοῦ πατοῦσε τά ποδαρίνια του. Καπάτσος ὅμως καθώς ἦτανε, μόλις εἶδε ἓνα καθισματίνο λίμπερο, πῆγε πρέστο νά ριποζάρει τόν καβάλο του.

Ντόπο δυό ὥρνες, τόν ξαναεἶδα τόν κανάγια. Ἦταν στήν πιάτσα Σάντο Λάζαρο, κομπανία μ' ἓνα ἀμῖκο του τάλε κουάλε, πού τοῦ ἔδινε κονσίλιες γιά ἓνα μπουττόνι στό παλτό του. Φινάλε.

Γιά τούς τουρίστες

Mia mera, ghiro sto messimeri, pano sto leoforio tis grammis S, prosexá enan anthropon me poli makri lemo, poo foroosse ena malako kapelo. Sto kapelo too iche ena plechto kordoni anti ghia kordela. O anthropos aftos ta 'vale xafnika me ton diplano too, katighorondas ton pos epitides too patoosse ta podia kathe fora poo epivates katevenan i anevenan. We ke alimono an den engatelize engheros ti sizitissi ghia na richti se mia thessi poo adiasse.

Arghotera, ton xanaeeda brosta sto stathmo Sen Lazar, na sizontai megalofonos m' ena feelo too, poo ton simvooleve na mikrini to anoighma too petoo too paltoo too, ravontas ligho psiloterá to pano-pano coumbee.

Σαρδάμ

Μιά γέρα μύρω στό μερημέσι, στήν πλίσω πατφόρμα ενός φεωλορείου, ταραπήρησα ένα τύπο μέ μολύ λακρύ παιμό κι ένα καδρόνι στό κοπέλο. Στά καθά καλούμενα, ό χύμος τύπηξε στόν κυριανό του δίπλο γιατί τοῦ ποδοῦσε τά πάτια. Μάθισε κετά σ' ένα κάδειο ἄθισμα.

Ἄργο λιγότερα, ἔξω ἀπ' τό λαθμό Σταίν Σαζάρ, ἄκουγε τίς δυμβουλές ενός σανδῆ.

Βοτανικό

Ἄφου εἶχα γίνει κουνουπίδι περιμένοντας κάτω ἀπό ένα ἐξαίσια ὀρθάνοιχτο ἥλιοτρόπιο, ἀναρριχήθηκα σέ μία κολοκύθα γιά νά μέ πάει ὡς τό Σαμπερέ. Ἐκεῖ, σιά ξαφνικά, ξεφύτρωσε ένα ἀγγούρι πού τό κοτσάνι του ἦταν μακρουλό καί εἶχε ὀλόγυρα ἀπ' τόν κάλυκά του μία περικοκλάδα. Τότε, ἐκεῖ πού δέν τόν ἔσπειρε κανένας, τά ἔβαλε μ' ένα πράσο, γιατί – λέει – κόντευε νά τόν ξερριζώσει καί τοῦ ἔχε κάνει τά πόδια ντοματοπελτέ. Σά νά φοβήθηκε ὁμως μή τόν πάρουν μέ τίς λεμονόκουπες, πῆγε καί φυτεύτηκε μόνος του σ' ένα παρθένο ἔδαφος.

Ἀργότερα, τόν ξαναεἶδα λίγο πιό πέρα ἀπ' τή Γεωπονική. Ἕνα μονοκοτυλήδονο τοῦ ἔβαζε ζιζάνια σχετικά μ' ένα ρεθύθι πού ἔχε στό κουνκούλι του.

Ίατρικό

Μετά από μία μικρή συνεδρία ήλιοθεραπείας, φοδήθηκα πώς θά μέ βάζαν καραντίνα, τελικά όμως ανέβηκα στο γεμάτο ασθενοφόρο. Έκει, διέγνωσα άμέσως ένα γαστρελγικό, πού έπασχε καί από επίμονο γιγαντισμό μέ μήκυνση τραχήλου καί παραμορφωτικό ρευματισμό τής κορδέλας του καπέλου του. Ο κρετινος αυτός έπαθε στά ξαφνικά μία ύστερική κρίση, γιατί ένας κακόχυμος του κοπάνιζε τον τύλο του, κι ύστερα, έχοντας έμέσει τή χολή του, απομονώθηκε για νά ήρεμήσει τούς σπασμούς του.

Άργότερα, τόν ξαναείδα, βλοσυρό μπροστά σ' ένα λαζαρέτο, νά ζητάει τή συμβουλή ενός τσαρλατάνου σχετικά μ' ένα δοθίνα πού άσχήμιζε τό στέρνο του.

Υδροιστικό

Μετά από μία άφόρητη άναμονή κάτω από ένα σιχαμερό ήλιο, επιτέλους ανέβηκα στο βρωμερό λεωφορείο όπου βρισκονταν στριμωγμένοι ένα μάτσο μαλάκες. Ο πιό μαλάκας άπ' αυτούς τούς μαλάκες ήταν ένας σφυριάρης μέ μία λαιμουδάρα κι ένα καπέλο για γέλια πού 'χε γύρω γύρω ένα κορδόνι αντί για κορδέλα. Αυτός ό ξιπασμένος άρχισε ξαφνικά νά γαβγίζει γιατί ένας γεροξούρας του ξεζούμιζε τά ξεράδια μέ γεροντική φούρκα· δέν άργησε όμως νά ξεφουσκώσει κι έτρεξε νά παλουκωθεί σ' ένα άδειο κάθισμα πού ήταν ακόμα μουσκεμένο άπ' τά ιδρωμένα κολομέρια του προκάτοχου.

Δυό ώρες άργότερα, τί καντεμιά κι αυτή, ξαναπέφτω πάνω στον ίδιο μαλάκα πού κουθέντιαζε μ' έναν άλλο μαλάκα μπροστά σ' εκείνο τό σκατοσταθμό Σαίν Λαζάρ. Τό θέμα τής παραλίπας τους ήταν ένα κουμπί. Λέω τότε μέσα μου: δέν πά' νά κατεβάσει ή ν' ανεβάσει τό πράμα του, μία ζωή σκατόφάτσα θά 'ναι ό παλιομαλάκας.

Γαστρονομικό

Ἄφου ψήθηκα γιά τά καλά περιμένοντας, ἀνέβηκα τελικά σ' ἓνα φιστικί λεωφορεῖο, ὅπου οἱ ἐπιβάτες μυρμηγκιάζαν σά σκουληκάκια σ' ἓνα πολύ γινωμένο τυρί. Ἀνάμεσα σ' αὐτό τό σωρό λαπάδες, πρόσεξα μιά μακρόστενη τηγανιτή πατάτα μ' ἓνα λαιμό μακρὺ σά μέρα πού δέν ἔχει ψωμί καί μιά γαλέτα στό κεφάλι πού ἔχε γύρω της ἓνα κορδόνι σά σπαγγέτο. Τό βόδι ἄρχισε νά βράζει γιατί τά παπουτσάκια κάποιου (πού θά μπορούσε νά ἔτανε μπαμπάς του) τοῦ ζυμῶναν τά βατραχοπόδαρα. Ὡστόσο, πρὶν τά κάνει τελείως σούπα, τραβήχτηκε σέ μιά γωνία τοῦ ταψιοῦ καί κάθισε νά πιεῖ τό ζουμί του.

Βρισκόμουν στό λεωφορεῖο τῆς ἐπιστροφῆς, ὅταν, μπροστά στό ἐστιατόριο τοῦ σταθμοῦ Σαῖν Λαζάρ, ξαναεῖδα αὐτόν τόν ἀχώνευτο παρέα μ' ἓναν ἄλλο κολοκύθα πού τοῦ ἔδινε μιά συνταγή γιά τά κουλουράκια τοῦ παλτοῦ του.

Ζωολογικό

Τήν ὥρα πού τά λιοντάρια πᾶν νά πιοῦν νερό, μέσα στήν κλούδα πού μᾶς πήγαινε στό Σαμπερέ, πήρε τό μάτι μου ἓνα ζέδρο μέ λαιμό στρουθοκαμήλου. Εἶχε ἓναν κάστορα στήν κεφαλή του, πού γύρω του εἶχε τυλιχτεῖ μιά σαρανταποδαρούσα. Ξαφνικά, ἡ καμηλοπάρδαλη λύσσαξε μέ τήν πρόφαση πώς τάχα ἓνα γειτονικό ζῶον τῆς πατοῦσε τίς ὀπλές. Γιά ν' ἀποδειχθεῖ ὅμως πώς σκυλί πού γαβγίζει δέν δαγκώνει, ἀφροῦ σέ λίγο κάλπασε πρὸς τήν κατεύθυνση μιᾶς ἐγκαταλειμμένης φωλιᾶς.

Ἀργότερα, μπροστά στό Ζωολογικό Κήπο, ξαναεῖδα τό κοτόπουλο νά καθαρίζει μ' ἓνα ζουζοῦνι γιά κάποιο θέμα σχετικό μέ τό φτέρωμά του.

Πῶς νά μιλήσεις γιά τήν αἴσθηση πού δημιουργεῖ ἡ ἐπαφή δέκα στριμωγμένων σωμάτων πάνω στήν πλατφόρμα ἐνός λεωφορείου Σ μιά μέρα γύρῳ στό μεσημέρι περνώντας ἀπό τήν ὁδὸ Λισιμπόν; Πῶς νά ἐκφράσεις τήν αἴσθηση πού σοῦ γεννᾷ ἡ θέα ἐνός ἀνθρώπου μέ ἓνα λαιμό δύσμορφα μακρὺ κι ἓνα καπέλο πού ἡ κορδέλα του ἔχει ἀντικατασταθεῖ – δέν ξέρεي γιά ποιό λόγο – ἀπὸ ἓνα κορδόνι; Πῶς ν' ἀποδώσεις τήν αἴσθηση πού προκαλεῖ ἓνας καθγὰς ἀνάμεσα σ' ἓνα ἐπιβάτη τῆς πάσης ἡσυχίας, πού κατηγορεῖται ἀδίκως πῶς πατάει ἐπίτηδες τὰ πόδια κάποιου ἄλλου κι αὐτός ὁ κάποιος ἄλλος, ὁ γελοῖος, εἶναι κατὰ σύμπτωση τὸ πρόσωπο πού περιγράφηκε πρὶ πάντων; Πῶς νά μεταφέρεις τήν αἴσθηση πού προξενεῖ ἡ φυγὴ αὐτοῦ τοῦ τελευταίου, ὅταν καλύπτει τὴ λιποψυχία του κάτω ἀπ' τήν πρόφαση τοῦ νά μὴν πᾶει χαμένη μιά ἄδεια θέση;

Τέλος, πῶς νά διατυπώσεις τήν αἴσθηση πού ἀναδύεται ἀπ' τήν ἐπανεμφάνιση αὐτοῦ τοῦ κυρίου μπροστὰ στό σταθμὸ Σαὶν Λαζάρ, δυὸ ὥρες ἀργότερα, συντροφιά μ' ἓνα κομπὸ φίλο του πού τοῦ συνιστᾷ ὀρισμένες ἐνδυματολογικὲς βελτιώσεις;

Σ' ἓνα ἀστικό, μιά μέρα, γύρω στό μεσημέρι, ὑπῆρξα μάρτυς τῆς ἀκόλουθης μικρῆς κωμικοτραγωδίας. Ἕνας τζιτζιφιόγκος, πού τὸν κατέτρυχε ἓνας μακρὺς λαιμός καί (ἄλλο πάλι τοῦτο) ἓνα μικρὸ σιρίτι ὀλόγυρα ἀπὸ τὸ καπέλο του (εἶναι πολὺ τῆς μόδας, ἀλλὰ ἐγὼ δέν τὸ πάω καθόλου), μέ τήν πρόφαση πῶς τάχα μου ἔπεφτε γερό σπρώξιμο, βγήκε τοῦ διπλανοῦ του μ' ἓνα τουπέ, πού προδίδε ἓνα χαραχτήρα ἀδύνατο, καί τὸν κατηγόρησε πῶς τοῦ ποδοπατοῦσε συστηματικὰ τὰ λουστρίνια του κάθε φορὰ πού ἀνέβαιναν ἢ κατέβαιναν κυρίες ἢ κύριοι πού κατευθύνονταν πρὸς τὸ Σαμπερέ. Ὁ τύπος δέν περιμένε οὔτε στό ἐλάχιστο μιὰν ἀπόκριση πού, τὸ δίχως ἄλλο, θά τὸν ἔφερνε νά γίνει χαλκομανία στό πάτωμα καί σκαρφάλωσε μέ ζωνηράδα στό ὑπερῶο, ὅπου τὸν κατεροῦσε ἓνα ἐλεύθερο κάθισμα, γιατί ἓνας ἀπ' τοὺς χρήστες τοῦ ὀχήματός μας μόλις εἶχε πατήσῃ τὸ πόδι του στὴ λιωμένη ἄσφαλτο τοῦ πεζοδρομίου τῆς πλατείας Περέρ.

Δυὸ ὥρες ἀργότερα, καθὼς τώρα θρῆσκόταν ἡ ἀφεντιά μου στό ὑπερῶο, εἶδα ξανά τὸ παιδαρέλι, γιὰ τὸ ὁποῖο σὰς μίλησα πρὶ πάντων, πού 'δειχνε ν' ἀπολαβαίνει πλέρια τὰ λεγόμενα ἐνός νεαροῦ λιμοκοντόρου, πού ὅπωςδήποτε τὸ 'παίξε συμβουλὰτορὰς του γιὰ τὸ πῶς φοριέται ἓνα κοντομάνικο στό καθωσπρέπει.

Οί επαφές μεταξύ τῶν κατοίκων μιᾶς μεγάλης πολιτείας εἶναι τόσο πολυάριθμες, πού δέν ἀποτελεῖ ἐκπληξη ἂν καμιὰ φορά δημιουργοῦνται παρεξηγήσεις, χωρίς ἐν γένει καμιὰ ιδιαίτερη βαρύτητα. Μοῦ 'τυχε πρόσφατα νά παρευρεθῶ σέ μιάν ἀπ' αὐτές τίς στερημένες προσηνείας συναντήσεις πού ἐν γένει λαμβάνουν χώρα μέσα στά ὁχήματα πού προορίζονται γιά τή μαζική μεταφορά τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς Παρισίων σέ ὥρα αἰχμῆς. Ἐξάλλου δέν ὑπάρχει τίποτα περίεργο στό γεγονός ὅτι ὑπῆρξε θεατῆς αὐτῆς τῆς συνάντησης, ἀφοῦ μετακινουῖμαι συχνά μέ αὐτό τόν τρόπο. Ἐκείνη τήν ἡμέρα, τό ἐπισόδιο ὑπῆρξε ἀπειροστῆς τάξεως, ἡ προσοχή μου ὅμως προσελκύστηκε περισσότερο ἀπ' τά φυσικά χαρακτηριστικά καί τό καπέλο ἑνός ἀπό τούς πρωταγωνιστές αὐτοῦ τοῦ μικροσκοπικοῦ δράματος. Ἦταν ἓνας ἄντρας ἀκόμα νέος, πού ὅμως ὁ λαιμός του ἦταν κατά πᾶσα πιθανότητα μακρύτερος τοῦ συνήθους καί τοῦ ὁποίου ἡ κορδέλα τοῦ καπέλου εἶχε ἀντικατασταθεῖ ἀπό ἓνα πλεχτό κορδόνι. Κατά περίεργο τρόπο, τόν ξαναεἶδα δυό ὥρες ἀργότερα, ἐνόσω ἄκουγε τίς συμβουλές ἐνδυματολογικῆς φύσεως πού τοῦ 'δινε ἓνας φίλος του, μέ τόν ὁποῖο ἔκοβε δόλτες πέρα δῶθε – μέ ἀδιαφορία, θά πρόσθετα.

Οἱ πιθανότητες γιά μιὰ τρίτη συνάντηση ἔχουν τώρα μειωθεῖ στό ἐλάχιστο καί εἶναι γεγονός πῶς ἀπό κείνη τή μέρα δέν ξαναεἶδα ποτέ μου ἐκείνον τόν νεαρόν ἄντρα, σύμφωνα μέ τούς λογικούς νόμους τῶν πιθανοτήτων.

Τό στίλιον εἶναι ἓνα ζῶο δίποδο, μέ πολύ μακρὸ λαιμό, πού στοιχειώνει τά λεωφορεῖα τῆς γραμμῆς S, συνήθως γύρω στό μεσημέρι. Τρέφει μιὰ ιδιαίτερη προτίμηση στήν πίσω πλατφόρμα, ὅπου στέκεται, μυξιάρικο, μέ τό κεφάλι καλυμμένο ἀπό ἓνα λειρί, πού ἔχει γύρω του πλεγμένη μιὰ παραφυάδα πάχους ἑνός δακτύλου, σά σκοινί. Συνήθως κακοδιάθετο, ἐπιτίθεται πρῶτο σέ ὅποιονδήποτε πιό ἀδύνατο, ἀλλά, ἂν λαβῶθεῖ σέ μιὰ λίγο ἐντονη ἀπόκρουση, τό σκάει δρομέως πρὸς τά ἐνδότερα τοῦ ὁχήματος ὅπου προσπαθεῖ νά περάσει ἀπαράτηρητο.

Μπορεῖ κανεῖς ἐπίσης νά τό συναντήσῃ (πολύ πιό σπάνια ὅμως) στά περὶχωρα τοῦ σταθμοῦ Σαίν Λαζάρ, κατά τήν ἐποχή πού ἀλλάζει τό τρίχωμά του. Κρατᾷ τό προηγούμενο πετσί του γιά νά προστατευτεῖ ἀπ' τό κρύο τοῦ χειμῶνα, ἀφήνει ὅμως κι ἓνα μικρὸ ἄνοιγμα γιά νά μπορεῖ νά μπαινοβγαίνει τό σῶμα· αὐτό τό εἶδος πανωφοριοῦ πρέπει νά κλείνει ἀρκετά ψηλά κι αὐτό ἐπιτυγχάνεται χάρις σέ τεχνητά μέσα. Τό στίλιον, ἀνίκανο νά ἀνακαλύψῃ αὐτά τά μέσα μόνο του, σπεύδει νά ζητήσῃ τή βοήθεια ἑνός ἄλλου διπόδου συγγενοῦς ὁμοταξίας, πού τοῦ κάνει μερικά γυμνάσια.

Ἡ στιλογραφία εἶναι ἓνα κεφάλαιο τῆς θεωρητικῆς καί ἐπαγωγικῆς ζωολογίας, πού καλλιεργεῖται ἀνεξαρτήτως ἐποχῆς.

Μέσα σ' ένα ορθογώνιο παραλληλεπίπεδο, πού κινείται κατά μήκος μιᾶς εὐθείας γραμμῆς, μήκους $84\chi + S = C$, ένα ἀνθρωποειδές Α, φέρον ένα σκούφοσφαιρικοῦ σχήματος, περιτριγυρισμένο ἀπὸ δύο ἡμιτονοειδῆ, στήν κορυφή ενός κυλίνδρου ὕψους $\lambda > \nu$, ἐφάπτεται σ' ένα σημεῖο μέ ένα ἐχθρικό ἀνθρωποειδές Β. Νά ἀποδειχθεῖ ὅτι αὐτό τό σημεῖο ἐπαφῆς εἶναι σημεῖο ἀναστροφῆς.

Ἄν ὑποθεθεῖ ὅτι τό ἀνθρωποειδές Α συνιστᾷ ένα ὁμόλογό του ἀνθρωποειδές Γ, τότε τό σημεῖο ἐπαφῆς εἶναι ἕνας δίσκος ἀκτίνας $\varrho < \lambda$. Νά εὐρεθεῖ τό ὕψος Υ αὐτοῦ τοῦ σημείου ἐπαφῆς ὡς πρὸς τὸν κάθετο ἄξονα τοῦ ἀνθρωποειδοῦς Α.

Ἐλόου μας, ματάκια μ', δὶν ἴχαμ' αὐτοῦνα τά χαρτάκια μέ τσ' ἀριθμοὶ ἀπὸ πάν', ἀλλὰ στοῦ κάρ' ἀνιβίκαμ' πού νά μήν ἔσωνε. Μονόλις πατήσαμ' τοῦ πόδι μας (τί πατήσαμ' δηλαδή, πού λέει ὁ λόγος – πιτάμεν' εἴμασταν), τί ζούληγμα ἦταν δαῦτου γιόκαμ', τί στριμουξίδ! Δουόσαμ' τά χριέματ' Δόξα νά 'χει οὐ Κύριους μή μᾶς ποῦν καί τιέπουτ', κάναμ' μιά γυρουδουλιά μί τ' μάτ' καί τί θλέπουμ' μαθές: ἵνα ντ' ρέκ' ἴσαμ' κεῖ πάν' μί κάτ' λαιμά κι ἵνα καπέλου Βαγγελίστρα μ'! Τοῦ καπέλ' εἶχε τριγύρ' μιά πλιεξούδ'! Καί τί τούνα τσίμπησε κεῖ πού καθόντανε, γυρνάει μαθές κι λέει κάτ' λόγια στοῦν κύριου πού 'ταν σμά 'τ κι μιά κι δυό ἱπίγ' κι κάθ'σ.

Τί θλέπουν τά ματάκια μας στήν πόλ'! Ἄμ δι' σ' εἶπ! Πού τούν ματάδαμ' τό ντ' ρέκ! Μπροστά σ' ἵνα μεγάαλου σπίτ' πού κι ἰγώ δὶν ξέρου τί 'ντουνα, νά τους πάλ' πάαινε κι ἰρχούντανε μ' ἵν' ἄλλου ντ' ρέκ ἴδιου μπόι κι ἄμ τί θαρρεῖς πού τοῦ 'κρεν' τ' ἄλλου ντ' ρέκ ἴδιου μπόι; Τοῦ 'κρεν «αὐτοῦν 'τ' κουμπί πριέπ νά τ' ράψ' λίγου πιού πάν' νά σ' χαρῶ». Σ' ἄρσ'; Αὐτά τοῦ 'κρεν' τοῦ ντ' ρέκ τ' ἄλλου ντ' ρέκ ἴδιου μπόι.

Ἐπιφωνήματα

Ψίτ! Ή! Ώ! Μπά! Ωχ! Χμμ! Α! Ήι! Αι! Φοστ!
Ἐεεε! Πφ! Μμμ!

Ἐπιτηδευμένο

Ἦταν τὰ περίχωρα ενός αὐγουστιάτικου μεσημεριοῦ. Ὁ ἥλιος βασίλευε ὀλάνθιστος πάνω στόν ὀρίζοντα μέ τίς πολλές τίς ρῶγες. Ἡ ἀσφαλτος παλλόταν ἀπαλά, ἀναδίνοντας ἐκείνη τή γλυκιά πισσώδη μυρουδιά, πού βάζει τούς καρκινοπαθεῖς σέ σκέψεις (ταυτόχρονα διαβρωτικές καί ἐπιπόλαιες) γιά τὰ αἷτια τοῦ κακοῦ πού τούς βρῆκε. Ἐνα λεωφορεῖο μέ λευκοπράσινη περιβολή, στιγματισμένο μ' ἓνα αἰνιγματικό S, κατέφτασε γιά νά περισυλλέξει ἀπ' τή μεριά τοῦ πάρκου Μονσό μιά μικρή προνομιούχα συντροφιὰ ὑποψήφιων ταξιδιωτῶν, πού εἶχαν ἀγγίξει τὰ μουσκεμένα ὄρια τῆς ἰδρωτικῆς διάλυσης. Στήν πίσω πλατφόρμα αὐτοῦ τοῦ ἀριστουργήματος τῆς σύγχρονης γαλλικῆς αὐτοκινητοβιομηχανίας, ὅπου βρισκόνταν οἱ ἐπιβάτες στριμωγμένοι σά σαρδέλες, ἓνας ἀχρεῖος, πού πλησίαζε τὰ τριάντα μέ μικρά βηματάκια καί ἔφερε, ἀνάμεσα σ' ἓνα λαιμό μακρύ σά σερπαντίνα κι ἓνα καπέλο περιτριγυρισμένο ἀπό ἓνα σιριτάκι, ἓνα κεφάλι ἀνέκφραστο ὅσο καί σαχλό, ὕψωσε τή φωνή γιά νά διαμαρτυρηθεῖ μέ μιά πικράδα ἀπροσποίητη καί πού ἔμοιαζε σά νά ξεχύθηκε ἀπό ἓνα κύπελλο μέ γεντιανή (ἢ ὅποιοδήποτε ἄλλο ὑγρό μέ συγγενικές ιδιότητες), γιά ἓνα φαινόμενο ἐπαναλαμβανόμενων προσκρούσεων πού, κατά τὰ λεγόμενά του, προέρχονταν ἀπό ἓνα παρόντα hic et nunc συνεπιδάτη τῆς Ἐταιρείας Μεταφορῶν τῆς πόλεως τῶν Παρισίων. Γιά νά δώσει ἔμφαση στή διαμαρτυρία του, ἡ φωνή του πῆρε τόν στρυφνό τόνο τοῦ ἐσχατόγερου, πού τρώει ἓνα τσίμπημα στά ὀπίσθια σέ μιά βεσπασιανή καί πού, περιέργως, διόλου δέν ἐγκρίνει κάτι τέτοιες εὐγένειες καί δέν τοῦ ἀρέσουν τὰ ξινά τὰ πορτοκάλια. Ὡστόσο, βλέποντας ἓνα κάθισμα ἐλεύθερο, ἔτρεξε καί στρώθηκε.

Ἀργότερα, καθὼς ὁ ἥλιος εἶχε κατέβει πολλά σκαλοπάτια τῆς μνημειώδους κλίμακας τῆς οὐράνιας του παρέλασης καί

καθώς ξανακυκλοφορούσα μέ ένα άλλο λεωφορείο τῆς ἴδιας γραμμῆς, πῆρα εἶδησι τό πρόσωπο πού περιέγραψα πιό πάνω νά κινεῖται στήν Κούρ ντέ Ρόμ κατά περιπατητικό τρόπο, συντροφιά μέ ένα ἄτομο *ejusdem farinae*, πού τοῦ ἔδινε, καταμεσῆς αὐτῆς τῆς πλατείας πού εἶναι ταγμένη στήν κυκλοφορία τῶν αὐτοκινήτων, συμβουλές μιᾶς κομπόμπας πού δέν πῆγαινε πιό πέρα ἀπό ένα κουμπί.

Ἀναπάντεχο

Ἡ παρέα ἦταν καθισμένη στό καφεεντάκι, ὅταν ἦρθε κι ὁ Ἀλμπέρ. Ἦταν ἐκεῖ ὁ Ρενέ, ὁ Ρομπέρ, ὁ Ἀντόλφ, ὁ Ζόρζ, ὁ Τεοντόρ.

– Λοιπόν, τί γίνεται; Καλά; ρώτησε ἐγκάρδια ὁ Ρομπέρ.

– Καλά, εἶπε ὁ Ἀλμπέρ.

Φώναξε τό γκαρσόνι.

– Φέρετε μου ένα «μπίτερ», σᾶς παρακαλῶ, εἶπε.

Ὁ Ἀντόλφ στράφηκε πρὸς τό μέρος του:

– Λοιπόν, Ἀλμπέρ, τί νέα;

– Τίποτα σπουδαῖο.

– Ὁραῖο καιρό κάνει σήμερα, εἶπε ὁ Ρομπέρ.

– Κάνει λίγη ψύχρα, εἶπε ὁ Ἀντόλφ.

– Ἄ, γιά στάσου· εἶδα κάτι σήμερα πού ἔχε πλάκα, εἶπε ὁ Ἀλμπέρ.

– Γιά μένα πάντως κάνει ζέστη, εἶπε ὁ Ρομπέρ.

– Τί; ρώτησε ὁ Ρενέ.

– Μές στό λεωφορεῖο, πηγαίνοντας γιά φαί, ἀπάντησε ὁ Ἀλμπέρ.

– Ποιό λεωφορεῖο;

– Τό S.

– Καί τί εἶδες λοιπόν; ρώτησε ὁ Ρομπέρ.

– Πρῶτ' ἀπ' ὅλα πέρασαν τρία χωρίς νά μέ πάρουν.

– Τήν ὥρα πού μοῦ λές δέ μοῦ κάνει διόλου κατάπληξη, εἶπε ὁ Ἀντόλφ.

– Λοιπόν, τί εἶδες; ρώτησε ὁ Ρενέ.

– Ἦμασταν ὁ ένας πάνω στόν ἄλλο, εἶπε ὁ Ἀλμπέρ.

– Ὅ,τι πρέπει γιά νά θάλεις χέρι.

– Μπά, εἶπε ὁ Ἀλμπέρ. Δέν εἶν' αὐτό.

– Ἔ πές μας ντέ...

– Δίπλα μου στεκόταν ένας τύπος πού ἔχε πολλή πλάκα.

– Πῶς; ρώτησε ὁ Ρενέ.

- Σά νά τόν εἶχαν τραβήξει γιά νά τόν τεντώσουν.
- Αὐτό λέγεται «ἐπιμήκυνσις», εἶπε ὁ Ζόρζ.
- Καί τό καπέλο του; Ποῦ τό πᾶς τό καπέλο του;
- Πῶς; ρώτησε ὁ Ρενέ.
- Δέν εἶχε κορδέλα γύρω γύρω, ἀλλά ἓνα κορδόνι πλεξούδα.
- Περιέργο, εἶπε ὁ Ρομπέρ.
- Ἄπ' τήν ἄλλη μεριά, συνέχισε ὁ Ἀλμπέρ, ὁ τύπος εἶχε καί τό ζωνάρι του λυμένο.
- Γιατί τό λές αὐτό; ρώτησε ὁ Ρενέ.
- Γιατί ἀρπάχτηκε μέ τό διπλανό του.
- Πῶς αὐτό; ρώτησε ὁ Ρενέ.
- Ἰσχυρίστηκε πῶς τοῦ πατοῦσε τά πόδια.
- Ἐπίτηδες; ρώτησε ὁ Ρομπέρ.
- Ἐπίτηδες, εἶπε ὁ Ἀλμπέρ.
- Καί μετά;
- Μετά; Πῆγε καί κάθισε, ἀπλούστατα.
- Αὐτό εἶν' ὄλο; ρώτησε ὁ Ρενέ.
- Ὁχι. Τό πιά περιέργο εἶναι πῶς τόν ξαναεῖδα δυό ὥρες ἀργότερα.
- Ποῦ; ρώτησε ὁ Ρενέ.
- Μπροστά στό σταθμό Σαίν Λαζάρ.
- Καί τί ἔκανε ἐκεῖ;
- Ποῦ νά ξέρω, εἶπε ὁ Ἀλμπέρ. Ἐκοθε βόλτες μ' ἓνα φίλο του πού τοῦ ἔλεγε πῶς τό κουμπί τοῦ παλτοῦ του ἦταν πολύ χαμηλά ραμμένο.
- Πράγματι, εἶπε ὁ Τεοντόρ, αὐτή τή συμβουλή τοῦ ἔδωσα.

Σημείωμα τοῦ μεταφραστῆ

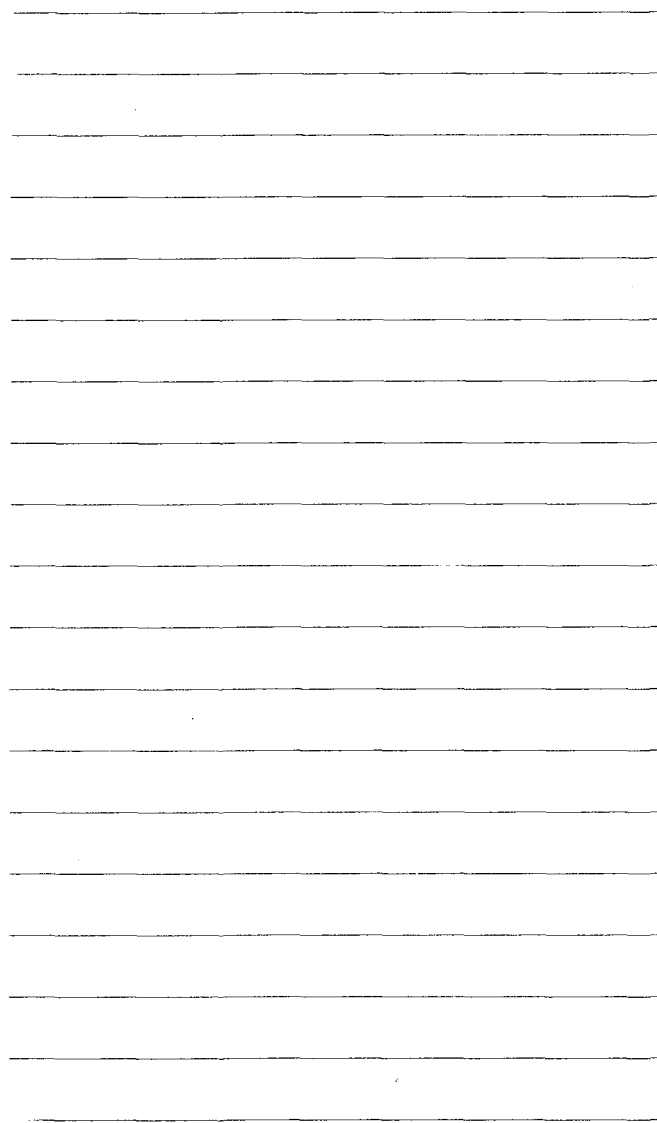
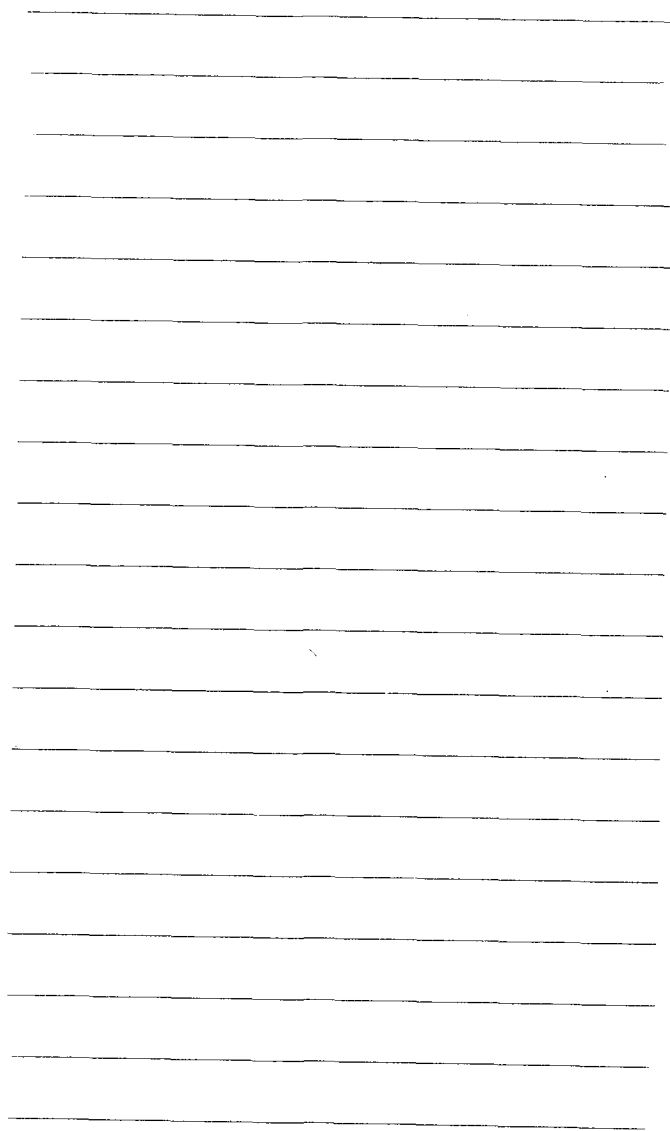
Ἀπό τίς 99 παραλλαγές, πού ἀποτελοῦν τό βιβλίο τοῦ Raymond Queneau:

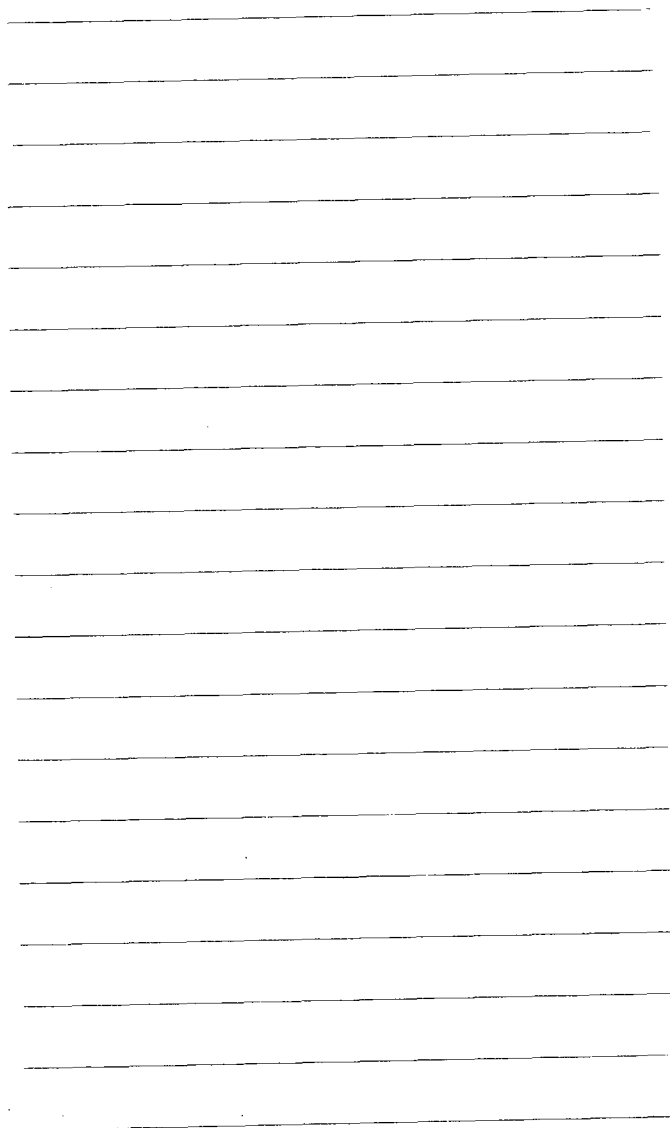
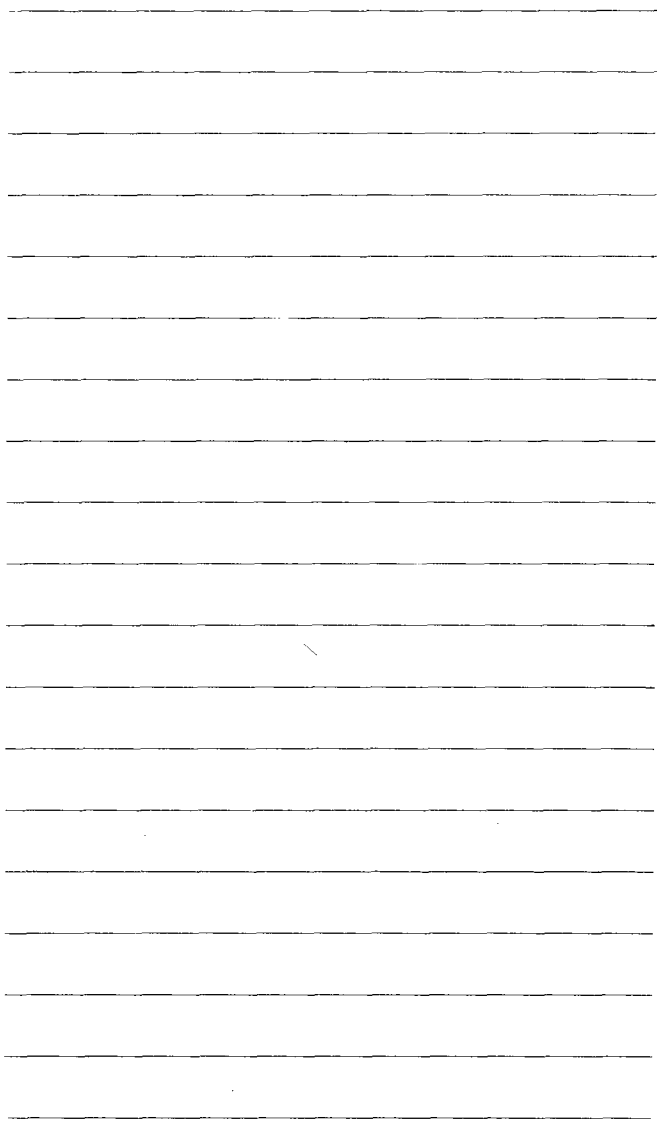
- 79 ἀποδόθηκαν ὅσο γίνεται πιό πιστά στό πρωτότυπο,
- 2 παρατέθηκαν αὐτούσιες (*Ἑλληνισμοί, Λατινικό*),
- 15 ἀποδόθηκαν μέ (σχεδόν ὑποχρεωτική) «ἐλευθερία», μέ τήν ἐφαρμογή δηλαδή ἀναλογικῶν εὐρημάτων ἢ τεχνασμάτων. Αὐτό ἔγινε στίς *Ἀσκήσεις*, ὅπου πρωταρχικό ρόλο παίζει τό λογοπαίγνιο, τό μέτρο καί μιὰ γενικότερη αἴσθηση τῆς γλώσσας (*Λεξιπλαστικό, Διευκρινιστικό, Ὁμοιοτέλετο, Παρηχητικό, Σέ χρόνο Παρακείμενο, Δεκαπεντασύλλαβο, Σονέτο, Ὁσφρητικό, Τραγούδι, Κρυπτογραφικό, Ἀμερικανισμοί, Ἰταλισμοί, Κύρια ὀνόματα, Ὁμόηχο, Γιά τούς τουρίστες*). Τέλος,
- 3 παραλλαγές, πού εἶναι ἐντελῶς ἀδύνατη ἡ μεταφορά τους σέ ἄλλη γλώσσα, ἔδωσαν τή θέση τους σέ ἰσάριθμα πρωτότυπα κείμενα (*Ὀπτικό, Σημειολογικό, Ἀρχαῖο*). Καταβλήθηκε προσπάθεια ὥστε νά μή προδοθεῖ οὔτε ὁ σκοπός τοῦ συγγραφέα, ἀλλά οὔτε καί ἡ λεπτή, σκωπτική του διάθεση.

Πολλές εὐχαριστίες στή Μαρία Μέντζου γιά τή βοήθειά της στό *Ἀρχαῖο*.

Α.Κ./Φεβρουάριος 1984

This image shows a single page of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σημειώσεις	7
Εἰς διπλοῦν	8
Λιτό	9
Μεταφορικό	10
Ὀπισθοδρομικό	11
Ἐκπληκτο	12
Ὀνειρο	13
Προφητικό	14
Συγκεχυμένο	15
Οὐράνιο Τόξο	16
Ἀγῶνες Λόγου	17
Διστακτικό	18
Ἀκριδές	19
Ἡ Ὑποκειμενική ἄποψη	20
Κι ἄλλη ὑποκειμενική ἄποψη	21
Ἀφήγηση	22
Λεξιπλαστικό	23
Ἀρνήσεις	24
Ἀνιμιστικό	25
Ἀναγραμματισμένο	26
Διευκρινιστικό	27
Ὀμοιοτέλειτο	28
Ἐπίσημος Ἀναφορά	29
Δελτίο Τύπου	30
Ὀνοματοποιητικό	31
Λογική ἀνάλυση	32
Ἐπίμονο	33
Ἀγνοια	35
Σέ χρόνο Παρακείμενο	36
Σέ χρόνο Ἐνεσιώτα	37
Σέ χρόνο Ἀόριστο	38
Σέ χρόνο Παρατατικό	39
Δεκαπεντασύλλαβο	40
Φορολογικό	41
Ἀφαιρέσεις	42

Συγκεκομμένο	43
Μασημένο	44
Ἐγὼ νά 'οὔμ'	45
Ἀναφωνήσεις	46
Βασικά	47
Στομφῶδες	48
Μάγκικο	49
Ἀνακριτικό	50
Θεατρικό	51
Ἐσωτερικοί Μονόλογοι	53
Παρηχητικό	54
Φαντασµατικό	55
Φιλοσοφικό	56
Ὕμνος	57
Ἀδέξιο	58
Ἀναίσθητο	60
Μεροληπτικό	62
Σονέτο	64
Ὀσφρητικό	65
Γευστικό	66
Ἀπτικό	67
Ὀπτικό	68
Ἀκουστικό	69
Τηλεγραφικό	70
Τραγούδι	71
Ἀντιμεταθέσεις κατ' αὔξουσες ὁμάδες γραµμάτων	72
Ἀντιμεταθέσεις κατ' αὔξουσες ὁμάδες λέξεων	73
Ἑλληνισμοί	74
Σύνολα	75
Ὅρισμοί	76
Τάνκα	77
Ἐλεύθεροι στίχοι	78
Κρυπτογραφικό	79

Φτωχό	80
Ἀμερικανισμοί	81
Προσθέσεις	82
Παρενθέσεις	83
Ἐπιθέσεις	84
Μέρη τοῦ λόγου	85
Μεταθέσεις	86
Ἀπό μπρός, ἀπό πίσω	87
Κύρια ὀνόματα	88
Σημειολογικό	89
Ἀρχαῖο	90
Ἀντεστραµμένο	91
Λατινικό	92
Ὁμόηχο	93
Ἰταλισμοί	94
Γιὰ τοὺς τουρίστες	95
Σαρδάμ	96
Βοτανικό	97
Ἰατρικό	98
Υβριστικό	99
Γαστρονομικό	100
Ζωολογικό	101
Ἀνήμπορο	102
Modern style	103
Πιθανολογικό	104
Πορτρέτο	105
Γεωμετρικό	106
Χωριάτικο	107
Ἐπιφωνήματα	108
Ἐπιτηδευμένο	109
Ἀναπάντεχο	111
Σημείωμα τοῦ μεταφραστῆ	115
Χῶρος ἀσκήσεων πρὸς χρῆσιν τῶν ἀναγνωστῶν	117

M

έ
 πόσους τρόπους μπορεί νά
 περιγραφεί ένα άσήμαντο
 έπεισόδιο, άπ' αυτά πού
 συμβαίνουν γύρω μας,
 στήν καθημερινή μας ζωή;

Μέ 99 (έννενήντα έννέα) άπαντᾶ ό Ραιημόν Κενώ
 καί ιδού ή άπόδειξη:

Οί ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΥΦΟΥΣ, ένα άπό τά πιό διασκεδα-
 στικά καί, σίγουρα, τό πιό πρωτότυπο βιβλίό στήν
 Ίστορία τής Παγκόσμιας Λογοτεχνίας. Σέ κάποιο
 Παρισινό λεωφορεΐο, μιάν ώρα αίχμης, ένας άντι-
 παθητικός νεαρός ξεκινάει ένα καθγά μέ τό διπλανό
 του «δι' άσήμαντον άφορμήν». Μ' ένα άνεξάντλητο
 καταιγισμό άπολαυστικῶν εύρημάτων, ό Κενώ,
 ένας άπό τούς πιό πνευματώδεις συγγραφείς του
 αιώνα μας, παρουσιάζει 99 παραλλαγές του έπεισο-
 δίου, άπ' τίς όποίες σημειώνουμε ένδεικτικά: τήν
 παραλλαγή σέ Θεατρικό, καί σέ
 Δεκαπεντασύλλαβο, τή Φιλοσοφική, τή Μάγικη,
 τήν Όσφρητική, τήν Κρυπτογραφική, τή Σημειολο-
 γική, τή Βοτανική, τή Γεωμετρική, τή Χωριάτικη
 καί τήν (έντελῶς) Άναπάντεχη, μέ τήν όποία κλεί-
 νει αυτό τό ξεκαρδιστικό βιβλίό των έκπλήξεων.

ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΟΦΥΛΛΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΛΟΚΥΡΗΣ
 ΕΠΙΕΞΕΡΓΑΣΙΑ: «COSMOSWARE»